

Marineforeningen

TIDSSKRIFTET "UNDER DANNEBROG" - MEDLEMSBLAD FOR DANMARKS MARINEFORENING

JULI/AUGUST 2025 | NR. 4 | 114. ÅRGANG

■ **TEMA: MILJØSKIBENE**
"SIF" & "FRIGG"

▲ Befolkningen ved Limfjordens kyst har udnyttet fjordens ressourcer af skaldyr så langt tilbage som det 6. årtusinde før år nul. De optimale forhold for muslinger, snegle og østers, i det der nu kendes som Limfjordsområdet, udgjorde et stort og indbydende spisekammer, der understøttede levestandarden og muliggjorde en befolkningsvækst i området. Ud over tiden under de to Verdenskrige var det først i start 1970'erne muslingefiskeriet får den betydning, den har i dag. Danmark er således Europas tredjestørste producent efter Spanien og Italien. Selv om fjorden i dag bugner af blåmuslinger, er erhvervet i disse måneder under stort og unødvendigt pres fra interessegrupper og flere af de 179 folketingsmedlemmer. Et pres der kan ende med muslingeindustriens kollaps. Men det er ikke nyt. Fiskeriet i Limfjorden, har siden statsdannelsen Danmark tog form, været underlagt mængder af restriktioner og forbud. Sågar har de daværende Kongehuse tid til anden krævet dødsstraf, hvis undersåtterne skulle komme til at hive en østers eller musling op af vandet.

(Kilde og foto: DTU Aqua, Destination Limfjorden, Vilsund Blue.)

ENGAGE Festival – et guld kantet hyldest til Danmarks Veteraner

*Af Per Vilstrup. Afdelingsformand København
Marineforening, distriktformand distrikt
Storkøbenhavn, Bornholm og Grønland.*

Midt i sommerens strålende sol og med to-nerne fra nogle af Danmarks stærkeste mu-siknavne, dannede ENGAGE Festival 2025 endnu engang rammen om en markant og me-ningsfuld fejring af de danske veteraner. I år var Danmarks Marineforening (DMF) med helt fremme, bogstaveligt talt, da foreningen havde fået æren af at bemande gæstebaren for Ve-teranfonden.

Baren, der fik navnet "Skibets Bar", var ikke til at overse. Udformet som et maritimt samlings-punkt med skibsklokke fra AGPA og våben-skjoldet fra HENRIK GERNER, blev det hurtigt det naturlige mødested for de inviteret gæster, som var veteraner, pårørende og gæster fra Forsvaret, erhvervslivet og regeringen.

ENGAGE Festival har siden sin begyndelse i 2017 udviklet sig til at være landets største kulturarrangement med fokus på anerkendelse og støtte til veteraner og deres familier. Med omkring 5.000 deltagere, heraf cirka 1.000 veteraner, var der fuldt hus på festivalplad-sen i Kastellet i København. Musikprogrammet spændte vidt og stærkt. Fra HUGORM og Lis Sørensen til Jakob Dinesen og Queen Machine. Men mellem koncerterne var der tid og rum til samtale, refleksion og anerkendelse.

Flere end 10 organisationer og foreninger med relation til veteranarbejde deltog, herunder For-svarets Veterancenter, Velkommen Hjem, DIF Soldaterprojekt og flere regionale initiativer. Samtidig var både den politiske og industri-elle opbakning tydelig. Repræsentanter fra Re-geringen, Forsvarsministeriet, og virksomheder fra forsvars- og offshore industrien deltog og udtrykte støtte til arrangementets formål.

DMF's deltagelse blev ikke kun bemærket, men også værdsat. Med et dedikeret hold frivillige, mange selv tidligere søfolk eller værnepligtige, var der både maritim charme, dybfølt taknem-

▲ På denne plads fortalte 20årige Magnus Tobis Hansen fra Ringkøbing/Hvide Sande Marineforening i maj/juni udgaven om sin stolthed ved, som unge mand, at være en progressiv del af Danmarks Marineforening. Derfor giver det relevans, når vi her bringer foto af to unge Mia Vilstrup (tv.) og Freja Ekberg, der under ENGAGE 2025 tog ansvar i den af København Marineforenings, på vegne af Danmarks Mari-neforening, opstillet udskænkingsbar.
(Foto: Ingegerd Bjørke Bentz.)

melighed og praktisk handlekraft at finde bag bardisken. Det skabte ikke kun god stemning, men også netværk og nye forbindelser.

ENGAGE 2025 var endnu et bevis på, at kom-binationen af fællesskab, kultur og anerkendel-

se virker. Og måske – bare måske – blev der sået et frø til et nyt medlem eller to af Dan-marks Marineforening. Tak til alle, der deltog. Ikke mindst til vores veteraner. I har vores dy-beste respekt.

TEL. & FAX 33 12 82 53
POSTGIRO NR.: 102-3071
D. B. 3001.3015-127201
E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR

M. W. Mørch & Søn's Eftf. Ap.S.

LEVERANDØR TIL ORDENSKAPITLET
GRUNDLAGT 1830

DANSKE OG UDENLANDSKE
ORDENSBÅND
MINIATUREORDENER OG MEDALJER
BÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER

FREDERIKSBORGVEJ 199
2400 KØBENHAVN NV
CVR. NR.: 89 69 70 18
WWW.ORDENSBAAAND.DK

Konstruktive meningsudvekslinger og synspunkter gavner Danmarks Marineforenings sammenhold og støtte til Søværnet og søfarten

Beslutningen i april 1913 om, at organisationsstrukturen i Danmarks Marineforening skulle bestå af autonome selvstændige lokalafdelinger rundt i landet, har over 112 år vist sig at være brugbar. En stram centralstyring ville have været en stopklods for de mange lokale forskelligheder, der selv i et så lidet land som Danmark, er fremherskende. Som det er fremgået af mange Sendemandsmøder skal Danmarks Marineforenings løbende medlemsoptag være baseret på denne egnsnærmæssige forskellighed. Alle 7.463 (pr. 16. juni 2025) medlemskollegaer skal føle sig hjemme i deres lokalafdeling. Det kan ikke være anderledes. At stifterne af Danmarks Marineforening så også besluttede, at den udadvendte overordnede styrings og landsdækkende ledelse skulle bestå af en firepersoners gruppe direkte valgt på sendemandsmøderne, var også et godt stykke igangsættelsesarbejde. Suppleret med et forretningsudvalg og en landsbestyrelse bestående af én person fra de på nuværende ni distrikter, giver denne struktur ofte en løbende konstruktiv dynamik og debat

mellem den samlede landsbestyrelse og afdelingsbestyrelserne. Denne konstruktive meningsudveksling af synspunkter er med til, at Danmarks Marineforening holder snuden i bovbølgen, for at tjekke hvor vinden og urolig strøm kommer fra. I en tid hvor nye strømninger i det politiske verdenssegment fremstår urolig og uforudsigelig, er det vigtigt, at det vi 7.463 medlemmer bør have mest fokus på, er, at Danmarks Marineforenings første sætning i formålsparagraffen er søjlen: At styrke nationens interesse for søværnet og søfarten. Det gør vi ved en skærpet brug af vores anden søjle: Forlags- og udstillings-aktivitet støttet op af vores tredje søjle: Kammeratskabet. Følger vi det i 1913 igangsatte projekt, er vi med til at gøre det tunge forsvarspolitiske arbejde for de 179 folketingsmedlemmer samt vores 41.996 (2024) ansatte i Forsvaret, Beredskabsstyrelsen og Politiet lidt lettere. Det fortjener de, og de skal mærke, at de har Danmarks Marineforenings fulde opbakning.

Morten

Læserskaren for Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" er forhenværende og nuværende personel ved Søværnet og Marinehjemmestævnet samt søfartsrelaterede brancher og interessegrupper. MTUD udkommer seks gange årligt i et printoplæg pr. udgave på 8.200 eksemplarer samt som e-magasin på sitet marineforeningen.dk. Der er anslået 30.000 læsere/brugere pr. udgave.

Danmarks Marineforening

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten, samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personer, der er eller har været tjenstgørende under Orlogsflaget, ansat til søs eller nærer særlig interesse for det maritime miljø.

Marineforeningen

Landskontoret kan kontaktes via mail:
landskontoret@marineforeningen.dk
Hjemmesiden: www.marineforeningen.dk

Landsformand

Steen Engstrøm
Tlf. 22 32 26 43
lf@marineforeningen.dk

Landsnæstformand

Søren Konradsen
Inf@marineforeningen.dk

Landskasserer

Henning Madsen
lk@marineforeningen.dk

Landssekretær

Pia Skarritsø
ls@marineforeningen.dk

Skytteudvalgsformand

Pierre Jensen
skytteudvalg@marineforeningen.dk

Under Dannebrog

ISSN: 0902-8307
Udkommer februar, april, juni, august, oktober, december.
Redaktør Ansvarshavende
Leif Mortensen
Sønæshave 23, 8800 Viborg
MK-Medier Viborg
Tlf. 2192 3055
lm@mkmedier.dk
eller red@marineforeningen.dk

Samtlige tekster uden byline er skrevet af redaktør Leif Mortensen

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte debatindlæg, før de offentliggøres. Med henvisning til Pressenævnets regler for god presseskik forbeholder redaktionen sig desuden ret til at afvise indlæg, der af redaktionen opfattes som skadelige, ærekrænkende eller som kan virke agtelsesforringende. Det gælder også debatindlæg, der risikerer at skade Danmarks Marineforenings ry og omdømme i offentligheden.

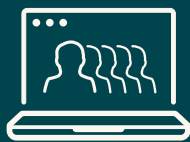

Er **GF Forsvaret** et godt valg for dig?

Medlemsfordele i GF - uden at du skal betale ekstra

Læge 365:
Online læge
hver dag året rundt

Digital chikane:
Giver dig tryghed
på nettet

Psykisk krise:
Op til 10 psykolog-
behandlinger

Identitetstyveri:
Hjælp ved stjålet eller
misbrugt identitet

GF Forsvaret er forsikring for dig og din familie, hvis du er medlem af Danmarks Marineforening.

Vi er ejet af vores medlemmer, og det gør faktisk en forskel for dig. Hos os får du mange gode medlemsfordele og forsikringer med overskudsdeling.

Kontakt os, og lad os give dig et tilbud der passer til dine forsikringsbehov.

www.gf-forsvaret.dk

Scan QR koden
og få et forsikringstjek

Vi tilbyder forsikringer via GF Forsikring a/s, som er et dansk forsikringsselskab omfattet af Garantifonden for skadesforsikringsselskaber. Du kan finde betingelserne for vores produkter på www.gfforsikring.dk og i din police.

GF Forsvaret

Hovedvejen 152B · 2600 Glostrup · gf-forsvaret.dk · Tlf. 49 17 01 94

*Overskud
til hinanden*

Generalmajor, midlertidig tillagt grad af general, fungerende forsvarschef Michael Wiggers Hyltdgaard blev den 1. juni 2025 ansat som ny forsvarschef. Fik fra samme dag at regne et springadvancement og udnævnt til general.

Kommandørkaptajn Christian Blegvad har den 9. maj 2025 modtaget Ridder af 1. grad af Dannebrogordenen.

Marinespecialist Robert Lindorff Hansen-Schwartz har den 9. maj 2025 modtaget Fortjenstmedaljen i Sølv.

Seniorsergent, midlertidig tillagt grad af chefsergent, Bo Flemming Jallof har den 9. maj 2025 modtaget Fortjenstmedaljen i Sølv.

Kommandør, midlertidig tillagt grad af kontreadmiral, Jakob Damgaard Rousøe har den 9. maj 2025 modtaget Ridder af 1. grad af Dannebrogordenen.

Kommandørkaptajn Christer André Storsveen har den 9. maj 2025 modtaget Ridder af Dannebrogordenen.

Jagtkaptajn, kommandør Lars Jørgen Jensen har den 26. maj 2025 modtaget Kommandør af Dannebrogordenen.

Den 5. juni 2025 dimitterede to forårs skibsassistent hold fra Svendborg Søfartsskole: Fenja Bonde Christensen, Ondine Chegaray, Mathilde Amdi Jensen, Christoffer Bach Jørgensen, Juliane Wahlers, Johan Hans Kununguak Kleist, Jessica Damsgaard Staberg, Jacob Anton Simonsen, Morten Lyager Olsen og Kasper Koch fik deres beviser som ubefaren skibsassistent. Mathias Ancher Andersen, Sofus Schärfe Christoffersen, Mikkel Emil Claville, Freja Kirstine Andersen, Villads Drost, Famke Marea Gischler, Sofie Semine Enegaard Hertz, Cecilia Dommer Jakobsen, Jens Jeanty Jensen, Kristoffer Kreiberg Larsen, Luca Maliki Rørvand, Christian Dolmer Nielsen, Noa Schou. David Andreas Løvlund Skousen og Jakob Thygesen fik beviser som befaren skibsassistent.

I sin tale til de studerende sagde forstander Jens Frederiksen blandt andet: Uanset om i er ubefarne eller befarne, så har i én ting til fælles. I har valgt et liv med ansvar, frihed og saltvand i blodet. I har valgt at gå mod horisonten mens andre nøjes med at stirre ud på den fra stranden. Nu skal i ud at vise verden, hvad i er lavet af. I skal sejle, knokle, grine og brække jer over dårlig wi-fi til søs. I skal opleve stjernem Himmel midt på Atlanterhavet og i skal lære at sætte pris på en helt almindelig rugbrødsmad, når man har været 30 dage uden fast grund under fødderne. Og når det hele bliver lidt for meget – når maskinmesteren råber, kaptajnen kalder og du har glemt, hvilken dag det er – så husk: Du er ikke alene. Du er en del af noget større. En stolt tradition. En sømand – med humor, hæder og måske lidt lugt af diesel. Tillykke med jeres nye uddannelse.

...Ifølge mediet Tidsskrift for Søværnen har Tyrkiet påbegyndt byggeriet af et hangarskib med et forventet displacement på 60.000 tons. Nybygningen bliver 285 meter lang og får plads til omkring 50 fly, hvoraf de 30 kan være i hangaren

...Med byggeselskabet Mogens de Lindes hjemmeside som kilde genfortæller vi i kort form historikken om vinstokkene på Kuglegården Holmen i København. Historien starter i 1419. Besætningen på et portugisisk flåde fartøj opdager øen Madeira. De koloniserer øen og sætter ild til bevoksningen, så jorden kan dyrkes. Jorden beplantes blandt andet med vinstokke. Op gennem 1700-tallet er det danske kongerige godt i gang med at forsvare sin position som en sømilitær stormagt. Formålet med at styrke flåden er ikke mindst at kunne beskytte de danske handelsfartøjer. Flåden er naturligvis en krigsflåde, men i høj grad også en handelsflåde, for størstedelen af landets indtægter kommer fra sukkerproduktionen på De Dansk Vestindiske Øer. Kolonien er ekstremt vigtig for kongerigets velbefindende, så der er konstant et orlogsskib udstationeret ved Charlotte Amalie. Hvert efterår er der vagtskifte. Skibet skal til Danmark og vedligeholdes. Madeira er en oplagt mellemstation, og hvert år er Funchal leveringsdygtig i friske forsyninger. Men cirka i år 1870 bliver der provianteret lidt ud over det sædvanlige. Et par besætningsmedlemmer finder på at skaffe nogle stiklinger af øens kendte vinstokke og tager dem med til Danmark. Planterne overlever turen og sættes i jorden tre steder, henholdsvis ved Nysø Gods, i en baggård i Nyboder og langs muren på Kuglegårdens sydlige hovedfløj. Ganske overraskende viser det sig, at stiklingerne trives fint på dansk grund. DNA-test af eksemplarene på Kuglegården har senere vist, at der er tale om Malvasia, som er den første druesort, der blev plantet på Madeira tilbage i 1400-tallet. Fra rundt regnet 1870 og frem til starten af 1900-tallet bliver de europæiske vinmarker hærget af vinlusen phylloxera. Vinlusen breder sig som en steppebrand og ødelægger bogstaveligt talt samtlige vinmarker i Europa. Historien fortæller, at en dansk diplomat er på besøg i Funchal, hvor han hører om krisen blandt øens vinavlere. Produktionen er oppe at køre igen, men vinen er ikke den samme. Diplomaten kommer i tanker om de planter, han som ung søofficer selv var med til at tage med hjem fra Madeira, og han får arrangeret, at pødekviste fra de oprindelige planter bliver sendt tilbage til Madeira, hvor de bliver grundlaget for en fomyet opblomstring af øens vinproduktion baseret på de gamle druesorter. Om dette er den fulde og nøjagtige historie, vides ikke med sikkerhed. Dog er det uden tvivl, at der i dag laves fremragende vine på Malvasia-druer på Madeira. (Foto: Byggeselskabet Mogens de Linde)...

...Oliver Holst medlem af Glostrup Marineforeningen, nu omkalfatret til Brøndby Marineforening, lækkede for år tilbage til Danmarks Marineforenings landskontors superkontorassistent Leni Ketler, en yderst anvendelig opskrift på en pudseformular, der effektivt fik messing til at funkle som nyt. For at give en hjælpende hånd til de mange pudsevagter rundt i afdelinger kommer opskriften her: 1 kop husholdningseddike, 1 kop mel, 1 kop postevand, 1 spiseskefuld salt, 2 teskefulde citronsyre Røres sammen, smøres på messing-tingene man ønsker blanke i en fart – lad det sidde 5-6 min. Skyl så af under hanen, så skinner det igen som var det det rene guld...

...I forbindelse med løbeeventen Royal Run i Viborg 2. pinsedag 2025 sendte foreningen Margrethe 1 deres passagerskib "Margrethe 1" på syv togter rundt på Sønder sø. Med skibets 90 års dag for aflevering fra Nyborg Skibs- og Baadebyggeri samt 30 års jubilæum som fast turbaad på Viborg søerne suppleret med løbeeventen in mente, var der gratis om bord stigning. Som det fremgår af vedstående foto, blev det en megasucces. På det andet foto nyder Klaus Kjølner Brask-Nielsen, Skov- og landskabsingenør Viborg Kommune (Siddende), at to tredjedele af besætningen: Jan Damgaard Jensen fra Viborg Marineforening (tv.) og Leif Mortensen (im) har styr på det søfartsmæssige. Tredjemanden Hans Gammelgaard var endnu ikke mønstret ind. (Foto: Lars Hamann)...

...En hjælpende hånd fra en god kollega. Således beskriver Bente Hein situationen, da Henning Aadorf i en strid vestervind som flaggast hjalp flagbæreren med at fastholde flagstangen i opret position, da flagkommandoen fra Roskilde Marineforening den 4. maj 2025 deltog i markeringen af Danmarks befrielse den 5. maj 1945. (Foto: Gert Allan Larsen)...

...HAVFALDSPOSER: Kreativiteten fejler ikke noget, når myndighederne forsøger at få styr på marint affald langs Danmarks godt 8.000 kilometer kystlinje. Heldigvis er det blandt mange danskere blevet in at deltage i diverse rengøringsprocesser rundt i landet. Nærværende skilt er opstillet vis a vis Thyborøn Marineforenings nye marinehus i museet "Æ motormus" i Thyborøn. (Foto: Per Winkel Olesen)...

Min lille historie

...Jeg var indlagt på Herlev Hospital, hvor tog noget læsestof med. Og hvad var mere naturligt end Marineforeningen Tidsskriftet Under Dannebrog, som indeholder masser af gode historier og nyttig information. Da jeg kom hjem fra hospitalet, opdagede jeg at jeg havde glemt bladet, ærgerligt. Der gik 5 dage, så havde de eftersendt bladet til mig og jeg blev lykkelig. De skulle naturligvis lige læse det først, ellers havde jeg nok modtaget det efter 4 dage. Flot service, og jeg håber at de har fået en god oplevelse ved at læse et så interessant tidsskrift. Tak fra Bjarne Nielsen, Holbæk Marineforening...

Danmarks Marineforenings Kor & Band Event 2025

LØRDAG DEN 13. SEPTEMBER KL. 10.00 til 18.00
Randers Marineforening
Fiskerestaurant Pakhuset, Randers Havn.

Fire gange 100 års afdelingsjubilæer i 2025

I efteråret 1925 var der trængsel ved indgangen til det forjættede maritime sfære i Danmarks Marineforening. De fire stadig driftige lokalafdelinger i Lemvig, Hobro, Morsø og Slagelse blev stiftet fra den 11. september til den 8. december. Vi giver her et kort nedslag over afdelingernes nu tæt på 100 års historik.

11. SEPTEMBER 1925: LEMVIG MARINEFORENING

Afdelingen i den vestlige del af Limfjorden har siden stiftelsen i september 1925 igangsat flere markante projekter. Allerede i 1926 blev der oprettet en fond, der havde til formål at støtte op om det daværende private skoleskib "Georg Stage". Året efter oprettes Minebøsefonden. Afdelingens fastelavnsoptog startede den 20. oktober 1950. En tidligere redningsbåd blev under navnet "Korvetten Lemvig!" trukket gennem byens gader for at samle penge ind til de to igangværende sociale projekter. Lemvig Marineforening var også aktiv i forbindelse med stiftelsen af Thyborøn Marineforening i 1954. Afdelingen holdt ind til for et par år siden en offentlig juletræsfeest for byens øvrige maritime foreninger.

I dag har afdelingen et velfungerende marinehus på havnen. Her er der året rundt mange aktiviteter af social- og faglig karakter for medlemmerne og indbudte gæster.

18. NOVEMBER 1925: HOBRO MARINEFORENING

Hobro Marineforening har gennem årene haft en relativ rolig og stabil tilværelse. I 1960'erne var der dog en periode hvor svigten af medlemstal og problemer med at få nogle til at tage ansvar som bestyrelsesmedlemmer og afdelingsformand skabte uro i afdelingen. Marinestuen blev nedlukket og effekterne opbevaret i den lokale banks lokaler og senere på Højskolehjemmet.

Siden 1980'erne har der været stabilitet i Hobro Marineforening. I 1989 kunne medlemmerne via en check fra A. P. Møllers Fond indrette den nuværende marinestue i en smuk førstesals lokale i den gamle gasværksbebyggelse.

Et tjek på afdelingens efterårsplanen 2025 viser en righoldighed af forskellige medlemstilbud. Her blandt andet 100 års events den 15. 18. og 22. november.

24. NOVEMBER 1925: MORSØ MARINEFORENING

Tidligere afdelingsformand i Morsø Marineforening, Bent Flemming Nielsen fortæller i et omfattende skrift, der efter planen

skal publiceres, at der blandt de 55 medlemmer ved stiftelsen var to veteraner fra 1964.

Som et lille indblik i afdelingen anno 1931 citeres fra foreningsprotokollen, at der inviteres til: *"Ulkeaften i Håndværkerforeningen, hvor der bliver serveret skibsbiksemad, østepind, øl, snaps og kaffe for 2 kr. og 50 øre pro persona, indbefattet drikkepenge"*.

Blandt afdelingens maritime oplevelser skal nævnes, at Morsø Kommune i maj 1984 havde besøg af verdens på dette tidspunkt største glasfiber byggede minestryger, britiske H.M.S. DULVERTON

Andre højdepunkter var de årlige fregatskydninger i skyttehuset, hvor man marcherede ned til havnen, hvor den afgående fregatkaptajn blev sejlet ind i det nordlige bassin på havnens flagsmykkede rambukflåde, magelig henslængt i en lænestol. Afdelingen var også med ind over, da fastelavnsbåden efter 25 år i mølpose i slut 1900'erne blev gensøsat.

I dag har afdelingen til huse i havnens tidligere vejerbod få meter fra kajkanten til havnebassinet med Limfjordens største koncentration af muslingefartøjer. Årshjulet er fyldt med mange arrangementer i såvel marinehuset samt som en aktiv del af distrikt Nordvestjyllands organisationsarbejde.

8. DECEMBER 1925: SLAGELSE MARINEFORENING

I Slagelse Marineforening kunne afdelingen den 5. september 1936 indvie deres flag som medlemmerne fik som gave fra deres respektive hustruer. Som i en del øvrige afdelinger har Slagelse Marineforening også haft bevaringsmæssige udfordringer. I 1950'erne var afdelingen sågar lukningstruet.

Heldigvis kom man gennem krisen. Dette endda i et sådant omfang, at bestyrelsen i 1981 fik etableret et venskabssamarbejde med Deutsche Marinebund lokalafdelingen i Aurich.

Via et nu afdødt medlem, der havde bygning af skibsmodeller som sin store interesse, har Slagelse Marineforening doneret kirkeskibe til folkekirker i lokalområdet.

Beretning og optegnelser fra maritim ekspedition i Rusland 2020-2021 før den store russisk-ukrainske krig

▲ Napylov, anden bådebygger og Thomas Frank omkring Thomas nye båd.

Af Thomas Frank

Min samlede beretning er endnu ikke udgivet. Men i dette og det kommende nummer af Under Dannebrog bringes enkelte udpluk. Siden Ivan den Grusomes tid (1530-1584) er jeg den fjerde danske teolog og præst, som i ufredelige tider har nedskrevet sin beretning og optegnelser fra en længere rejse gennem Rusland. Således er denne beretning ud over sit maritime anliggende et vidnesbyrd om det tidsbundne og helt personlige blik med hvilket den rejsende opfatter og møder mennesker og steder han eller hun gæster. I dette tilfælde vores store nabo i øst.

ARISTOVO, 20. JANUAR 2020

Som er det selveste Herrens måltid jeg er inviteret til, bliver spisebordet mirakuløst dækket af hurtige kvindehænder. Et overdådigt måltid af lokale retter og hjemmekrydret vodka i en ler kande bliver sat foran os. Det er uden den protokol, som hørte sig til, da Jakob Ulfeldt og hans præst Andreas N. en sensommerdag i 1578 var inviteret til gæstebud af selveste zar Ivan den Grusomme. Han havde siden sin kroning i 1547 været den første zar over Rusland. Gæstebuddet foregik i hans palads nogle hundrede kilometer øst herfor. Inden havde de danske udsendinge været i audiens, hvor zaren, ligesom fortidens byzantinske kejsere som Guds repræsentant på jorden tronedede foran dem. Som de detaljeret beretter, var han iklædt en gul helsilkes dragt med indsyede ædelsten, et kunstfærdigt halssmykke af guld, og bar på sit hoved en kalot med juveler og ædelsten, hvorpå der hvilede en krone af guld. På alle sine fingre havde han ringe og i højre hånd holdt han et scepter. Sikke et skue. Rundt om ham stod fire unge mænd i hvide klæder med økser i hænderne. Som vi ved fra flere kilder at mænd fra Norden i lejetjeneste gjorde om kejseren i Byzans. Ikke underligt, da Ivans farmor var en byzantinsk prinsesse, hvis onkel tillige var den sidste byzantinske kejser. Det var næppe lige så elegant og planlagt udi enhver detalje. Men nok til at det ikke kun var af navn, man nu her forstod sig som arvtager efter Byzans og det Østromerske rige, som få år tidligere i 1453 var faldet i hænderne på osmannerne. Til middagen, som fulgte, havde zaren afklædt sig sin imponerende dragt. Det var vel for at gøre sig det behageligt og undgå at spilde på de hellige klæder. Ved hans venstre side havde de officielle gæster fra Danmark fået sæde. Og de skrev: "Alle borde

▲ Thomas Frank viser efter det overdådige måltid Napylov en bog fra Vikingeskibsmuseet, der fortæller om hans bådebygning. (Foto: Anton Belousov)

var fyldt med sølvfade og bægre, der var ikke en tom plet, ja man satte fad på fad, bægre på bægre. Vi har aldrig set nogen, af hvad rang og stand han end var, spise mere udannet end denne stormægtige zar." Herinde, hvor jeg Thomas fra Viborg lige nu er bænket, spises der pænt, mens der først serveres grønsagssuppe med nybagt brød, så fisk efterfulgt af fade med kogte kødboller i hvedemelsdej og salat, kyllingelår og frikadeller.

SENERE SAMME DAG

Præcis som på det tidspunkt juleaften, lige før gaverne skal åbnes, kommer øjeblikket. Proklamationen af at vi skal ud og tage båden i øjesyn. En efter en sluser vi os ud af huset og passer nøje på, at den dyrebare varme ikke forsvinder med ud. Jeg er ved at sprænge i luften af spænding, hvilket syn venter mig? I min korrespondance med Juri har jeg gjort det klart, at båden gerne skal være 5,5 meter lang, hvilket er en størrelse, så den kan håndteres af få personer og stadig have plads til flere. Netop den længde er i overensstemmelse med enkelte registrerede fund af tilsvarende både på Bornholm. Fra huset går vi ad et snedækket hjulspor gennem et indhegnet område med frugttræer, hvor der i den snefri periode ser ud til at være en mindre urtehøve. Vi passerer et træskur, som er Napylovs værksted, og går gennem endnu en indhegning og ud på en åben plads. Der, foran os midt i sneen, ligger den stamme, som skal blive til min båd. Den er fri af sin bark, har et næsten udhulet indre, tilhugget forstævn og bagstævn. Majestætisk strækker den sig hen over de hvide iskrystaller. Jeg går rundt om den. Stopper op. Ser på den og kører nænsomt min handskeklædte hånd hen over det bare aspetræ. Dernæst tager jeg ærbødigt handskerne af og banker med knoerne forsigtigt på stammen. "klong, klong." Lyder det. Jeg træder et skridt tilbage og ser med glæde over på mester Napylov, og i min mangel af lokalt ordforråd slår jeg ud med armene og udbryder: "otlitsna!" Storslået! Til ære for den lokale Tv-station, griber de to bådebyggere deres værktøj og viser, hvordan man udhuler stammen. Endnu mangler der en del afhugning af spån for at nå ned til en ensartet tykkelse på omkring to centimeter, inden stammen om nogle måneder skal udspændes ved opvarmning hen over et glødefyldt bål. På dette sted i sneen kan nordboere og folk fra lokale slaviske stammer med stor sandsynlighed

have befundet sig i samme situation i vikingetiden. Jeg ser dem alle for mig med ansigtet lidenskabeligt bøjet over deres tids mest avancerede og livsnødvendige teknologi. Båden her tilvirket af kyndige hænders præcise udnyttelse af naturens materialer med få simple redskaber, ild og vand. Hvasse og hårde mænd som med æggen på hver deres økse går løs på en kævele og bemestrer kunsten af hugge skibstømmer til og derved øger deres styrke. Jeg tænker, at mens epoker kommer og går, teknologier stadig hurtigere forældes er denne allemandsbåd på trods af flere tusinde års omskiftelser, mirakuløst bevaret i resterne af en levende tradition. Båden er med sit håndværk det håndgribelige, som over mange tusinde år på godt og ondt har bundet mennesker sammen. Da økserne bliver sænket og aktiviteterne omkring båden stilner af, tager jeg min notesbog og en blyant frem. Jeg har hjemmefra formuleret nogle spørgsmål til mester Napylov. "Hvem har lært dig at bygge bådene?" Og han svarer: "Otjets," "min far." "Fra jeg kunne gå, fik jeg en økse i hånden og blev taget med i skoven for at lave både. Jeg husker tydeligt kulden og det hårde arbejde i skoven. Det var ikke sjovt." Derefter følger mit næste spørgsmål. "Og hvem lærte din far det?" "Det gjorde hans far, min farfar. Vi har levet af at lave både i generationer og brugt dem selv!" Det er det svar, som jeg har drømt om at få. Det er en håndværksmæssig tradition, der vil noget. Næppe for Paven i Rom og alle hans tilhængere, men for mig kan det næsten måle sig med den apostolske succession. Den fortløbende håndspålæggelse af præster i lige linje tilbage til apostlen Peter, som Jesus kaldte til sig, mens Peter i øvrigt arbejdede ved sin båd og fiskenet ved Genezarat sø. Med det svar hængende i luften, og som da nymfen Kalypso rakte forskellige øksetyper til den skibbrudne Odysseus, rækker mester Napylov mig en økse med et rundt og tværstillet blad beregnet til udhuling. Hverken så hurtigt som Odysseus eller lige så elegant som de lokale, begynder jeg at hugge spåner af båden indvendigt. Nervøs for at hugge igennem det tynde skrog er det meget langsomt og forsigtigt jeg fører øksen ned i stammen. En klangfuld lyd af stål mod hårdt træ forplanter sig i den klare kolde luft, som er det fjerne kirkeklokker som ringer eller et stort musikinstrument, jeg slår på. For ikke at hugge gennem skroget og udfordre mine evner mere end høfligheden kræver, takker jeg for muligheden og lægger efter et par hug forsigtigt øksen på plads. "Spasiba bolsjoe! Mange tak!"

MUSEET SKIBENE PÅ HOLMEN SØGER FRIVILLIGE

DIN TID, DIN INDSATS - VORES FÆLLESKAB

Museet Skibene på Holmen er Danmarks ældste koldkrigsmuseum, beliggende på det historiske Nyholm, lige overfor Toldboden i Københavns Havn

På museet kan du opleve fregatten PEDER SKRAM, torpedomissilbåden SEHESTED, ubåden SÆLEN og den ikoniske Mastekran..

Du vil møde **passionerede frivillige**, der guider dig ind i "virkelighedens verden" fra dengang, morfar var ung. Hør spændende fortællinger og oplev historien komme til live, når du lærer om, hvordan søfolkene sov i små rum, spiste sammen i ubåden, og hvordan kaptajnens lukaf så ud. Se også, hvordan kokkene lavede mad i enorme gryder til hele besætningen på 209 mand.

Alle vores guider, rundvisere og dem, der vedligeholder skibene, er frivillige – og vi vil meget gerne have flere kolleger!

Vi er mere end 100 frivillige, der løser mange forskellige opgaver. Som en del af holdet får du spændende oplevelser, mulighed for at høre historier fra dem, der sejlede med skibene, og glæden ved at videreformidle disse fortællinger.

Udover guider og rundvisere har vi også et vedligeholdelsesteam samt et hold frivillige, der tager sig af private selskaber uden for vores officielle åbningstider.

Har du lyst til at blive frivillig?

Eller vil du høre mere? Så kontakt vores frivilligkoordinator Finn Larsen på 4294 9352 eller på frivillig@skibenepaaholmen.dk

Det flydende Koldkrigsmuseum
SKIBENE PÅ HOLMEN

Elefanten 2 | DK-1439 København K
+45 32 57 13 16 | info@pederskram.dk

www.skibenepaaholmen.dk

Ikke mange lyspunkter for Limfjordens muslingefiskere

Det var en dyster beretning, formanden for Centralforeningen af Limfjordsfiskere, Bo Kjeldgaard, aflagde på den årlige generalforsamling for nylig. Men den afspejler meget præcist den frustration, som i denne tid præger muslingefiskerne i Limfjorden. De er samlet i Foreningen Muslingeerhvervet, hvor Bo Kjeldgaard er næstformand og hvor også den lokale muslingeindustri er repræsenteret.

Aktuel har både muslingefiskerne og muslingeindustrien udsigt til, at deres erhverv reelt lukkes ned, hvis et udkast til en ny bekendtgørelse om bundskrabende fiskeri i Natura 2000-området stor set forbydes. Dermed er godt 200 arbejdspladser i den vestlige del af Limfjorden dødsdømt, mener fiskerne, som bakkes op af Danmarks Fiskeriforening og af lokale borgmestre, som er rystet over den politiske behandling af muslingefiskerne. - Ingen af os forstår, at Fiskeriministeriet udsender et udkast til en så vidtgående ændring af loven, mens Folketings Fiskeriudvalg sidder og drøfter vilkårene for dansk fiskeri i de kommende år. Det giver ingen mening, og vi kan ikke få en forklaring på fremgangsmåden, sagde Bo Kjeldgaard.

FISKERI REDUCERET MED 70 %

Muslingefiskerne støtter, at fiskeriet i den sårbare Limfjord beskyttes, og de har gennem de seneste årtier deltaget i arbejdet med at frede store områder for fiskeri, så der skabes bedre vilkår for udbredelsen af ålegræs og dermed dyreliv. Fiskerne forvalter også selv et program for, hvor meget og hvornår, der fiskes på fjordens muslingebanker.

Men at lukke helt for muslingefiskeri er ikke vejen til at forbedre Limfjordens miljøtilstand. Landbrugets udledning af kvælstof og overløb fra kommunale rensningsanlæg i forbindelse med skybrud er, sammen med naturens omskiftelighed, den væsentligste årsag til det iltsvind, der truer fjordens dyreliv. - Vi har over årene været med til at reducere de områder, hvors vi må fiske, med 70% sagde Bo Kjeldgaard. - Det betyder, at vi samlet fisker på kun 2 procent af Limfjordens areal. Samtidig bruger branchen meget store ressourcer i at omplanke muslingeyngel fra områder, der er truet af iltsvind, til områder, hvor muslingerne kan vok-

▲ To af de på nuværende 26 muslingefartøjer på arbejde i rolig vand i den vestlige del af Limfjorden. (Foto: Vilsund Blue)

se sig store og fiskes senere. Derved redder vi store mængder muslinger, som ellers ville dø, rådne og skabe endnu mere iltsvind. Muslingerne spiser alger, og vi fjerner kvælstof fra vandmiljøet, når vi opfisker muslingerne. Det er et faktum, som hverken vi eller forskerne hos DTU Aqua kan forklare embedsmændene i Fiskeriministeriet. For to år siden vedtog politikerne med Havplanen, at vi fortsat kunne fiske i Natura 2000-områderne, men nu rykkes også det tæppe væk under os, sagde Bo Kjeldgaard.

OVERLEVER PÅ SMERTEGRÆSEN

De løbende restriktioner på muslingefiskeri- et gør, at ejerne af de 51 licenser til fiskeri af

muslinger i Limfjorden og den lokale industri kan opretholde et rentabelt fiskeri og produktion. Men branchen lever på smertegræsen, og yderligere reduktion er ifølge branchen reelt det samme som at lukke fiskeriet. Derfor opfordrer organisationerne sammen med lokale borgmestre til, at forslaget til bekendtgørelse tages af bordet, så fremtiden for muslingefiskerne kan forhandles sammen med den igangværende politiske drøftelse af dansk erhvervsfiskeri fremtid.

Fakta:

- **Fartøjer:** Foreningen Muslingeerhvervet har ejerne af 60 muslingefartøjer som medlemmer. De 60 enheder er hjemmørende i 23 jyske havne: Nibe, Amtoft, Løgstør, Hvalpsund, Thisted, Grenaa, Esbjerg, Hanstholm, Bedsted, Holbæk, Thyborøn, Jegindø, Struer, Oddesund, Lemvig, Harboør, Glyngøre, Sundstrup, Skive, Fur, Nykøbing Mors, Vilsund og Sillerslev.
- **Opkøbere og forædlingsindustrien:** Vilsund Blue A/S, Johs Jensen Fiske og Muslinge Export A/S, Glyngøre Shellsfish ApS, Fortuna Muslinger ApS, Fiskeriselskabet Cardium A/S og Venø Seafood ApS.

North Sea College hjælper Indonesien med de søfarendes søsikkerhed

Et internationalt samarbejde sendte i ugerne 33 og 34 2025 faglærer Michael Christensen fra North Sea College på maritimundervisningsarbejde i Jakarta Indonesien. Har skulle undervise et hold indonesiske instruktører i Den internationale konvention om standarder for uddannelse, certificering og vagthold for søfarende, der fastsætter minimumskvalifikationsstandarder for skibsførere, officerer og vagtpersonale på søgående handelsskibe og store yachter (STCW-F konventionen). Målet var, at klæde dem på til selv at kunne undervise landets fiskere og søfolk i grundlæggende sikkerhed til søs.

GLOBAL SØSIKKERHED

STCW-F bliver langt fra overholdt af alle lande. Her spiller undervisningen af lokale instruktører en nøglerolle i arbejdet for større maritim

sikkerhed verden over. Det var ikke nogen lille opgave, der ventede Michael Christensen. Nyt land, ny kultur, et anderledes undervisningsmiljø, kursister, som ikke talte dansk og rundt regnet ti undervisningstimer om dagen. Forhold der nok kunne få de fleste til at svede lidt i redningsvesten. Men ikke Michael Christensen fremgår det af en presseinfo. - Han tog udfordringen i stiv arm. Måske fordi han til dagligt underviser danske erhvervsfiskerelever og kursister på North Sea College i Thyborøn og herigennem har både kompetencerne, erfaringen og roen til at gå til en opgave som denne. Og måske også fordi, han har prøvet det før. For godt to år siden var Michael i Ghana på en tilsvarende opgave. Her underviste han et hold ghanesiske instruktører i emner som brandslukning, førstehjælp og brug af medicin-kiste. Det er stort set samme indhold, som de

indonesiske instruktører skulle igennem, dog med en enkelt undtagelse. I Ghana blev undervisningen i bording og pirateribekæmpelse prioriteret højt, men denne del af kurset havde man fravalgt for de indonesiske instruktører, da problematikken ikke er lige så udbredt i Indonesien, som den er i Ghana.

INTERNATIONAL PROFIL

Peter Schyum Jensen, afdelingsleder på North Sea College, ser opgaven som en naturlig forlængelse af skolens internationale profil: - Vi er stolte af at have medarbejdere med den faglighed og fleksibilitet, der skal til for at kunne løfte undervisningsopgaver globalt. Det styrker ikke bare de lokale instruktørers kompetencer, det er også med til at understøtte vores mål om at arbejde tværnationalt og dele viden og erfaringer på tværs af grænser.

Flodkrydstogt på Seinen med Marineforeningen Tidsskriftet: "Under Dannebrog"

Få pladser tilbage

Efterårs-krydstogt gennem Frankrigs farverige løvfald på Seinen

Planlægningen af læserrejse nummer 38 i regi af fagtidsskriftet SØFART siden 1987 og Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" er i fuld gang. Så hermed varsles, at alle der har lyst kan komme med på rejsen med store, gode og behagelige rejseoplevelser fra

Tirsdag den 21.oktober til og med tirsdag den 28.oktober 2025

Ud- og hjemrejse i langtursbus samt flodkrydstogt fra den franske hovedstad Paris til den pittoreske Honfleur ved Den engelske Kanal og tilbage til metropolen Paris ombord på det franske todækkerskib MS Seine Princess er rejse-deltagerne sikret en komfortabel oplevelsesrejse ud over det vanlige. På Seinen-krydstogtet giver

megen dagssejls flotte, skiftene udsigter for de op til 138 passagerer på skibet.

På "Seine Princess" opereres med ALL-INCLUSIVE-CONCEPT med tre daglige måltider og drikkevarer. Fra soldæk, lounge, restaurant og kabiner kan man nyde skiftende panoramaer under hele krydstogt. Centrale anløbspladser. Oktober-rejsen tilbyder også mulighed for en busudflugt til nogle lokaliteter i Normandiet på D-dagskysten.

Når børnene er mødt i skole efter oktober-ferien 2025 sætter vi kurs med Frankrig og håber, at solen vil gøre naturens gyldne farvepragt endnu større. Skibet sejler gennem Paris fashionable forstæder, passerer Renaults store fabrikker,

komme ud til området i Normandiet, hvor Monet skabte sin helt egen stil. Rouen – Normandiets hovedstad – viser stadig gamle huse i klassisk normanisk bindingsværk trods sidste verdenskrigs omfattende ødelæggelser. Honfleur – en perle med en lang omskiftelig historie – måske tid til at smage den lokale specialitet Calvados.

På ud- og hjemrejse er der mellemovernatning i Tyskland, så vi oplever noget på turen frem til skibet og når vi rejser tilbage. Et par ekstra oplevelser dukker måske op undervejs. Og som vanligt er der topklasse servicering i bussen.

Detaljeret dag-til-dag-program med pris kan bestilles på: Euro-tema2@post.tele.dk eller tlf. 2372 2000.

Teknisk arrangør: EURO-TEMA Specialrejser

Dansk virksomhed har nøglen til stop af containersvineri i havene

Beholdningen af sunkne skibscontainere hober sig med ekspresfart op i verdenshavene. Da mange indeholder farligt gods af forskellige art, er de en tikkende miljøbombe.

Problemet med tabte container til søs har, siden verdens første containerskibe hen over 1950/1960'erne blev søsat, været et uløst område. Men nu er der håb. Virksomheden Container Rescue System (CRS) har via et opstartsudviklingssamarbejde med Ålsrode Smede- og Maskinfabrik taget de første skridt mod at udvikle et system, der først og fremmest holder de tabte containere flydende samtidig med, at CRS systemet via datacentre løbende orientere skibe og eventuelle bjærgningsoperatører om de tabte containers præcise position.

"Siden 2013 er over 21.000 containere endt i havet fra skibe, hvoraf omkring 30% af dem transporterede farligt gods."

KASSE MED MUSIK I

Det var René Printz der for et års tid siden satte gang i broderen Brian Henrik Pedersens iværksætter gen. – Jeg er født med en nysgerrighed og igangsættertrang, der kan illustreres som en "kasse med musik i", lyder det fra projektets tekniske tovholder. Efter sparket fra min bror gik jeg sammen med Carl-Eric Würtz Pallesen og Lars Carl Riise med fuld skrue i gang med, sammen med et stort teknisk, maritimt og kommercielt bagland, at udvikle og omsætte projektet til en økonomisk holdbar opfindelse, fortæller Brian Henrik Pedersen, der også oplyser, at CRS har fået patent på systemet.

TEKNISK MULIGT MED REDNINGSUDSTYR I STANDARDCONTAINERE

Inden CRS kunne søge patent var der en række umiddelbar tekniske udfordringer, der skulle løses. Pladematerialet på containere er tyndt men stabil. Godsmængden i containerne fylder rummet næsten op. Men dette in mente tog

▲ Udkast til koncept illustration tilvirket af Bjarne Als Holm Ålsrode Smede og Maskinfabrik.

▲ Holdet bag Container Rescue System opstillet ved det første testelement.

(Foto: CRS).

gruppen udgangspunkt i kølecontainere, der fylder lidt mere i pladevolumen. Denne volumen viste sig at være nok til kunne dække målrammen for redningsudstyrets plads. Ud over en række teknika, er systemet baseret på samme hydrostatiske selvdøslere som kendes fra redningsflåder og andet maritimt redningsgrej.

PROTOTYPER AFRØVES

Med Bjarke Als Holm fra Ålsrode Smede- og Maskinfabrik som teknisk fagperson, er der udviklet en prototype, der blev testet i Grenaa Havnebassin primo juni 2025. For at få afprøvet de forskellige scenarier der er omkring tab af containere, bliver der i den kommen tid lavet yderligere test. Containere med farlig godt er

altid placeret i øverste containerlag på skibene. Dermed er de i sagens natur mere udsat for over bord skylning end containere placeret midt i lasten. Selv om tabet sker i slingerage, er der mestendels et fald på tyve til tredive meter. Og det skal CRS systemet kunne håndtere, lyder det fra iværksætterne.

STORE AFSÆTNINGSMULIGHEDER

Ifølge tekniske kilder er der kloden rundt på nuværende 160 mio. skibscontainere i daglig drift. Med en levetid på rundt 10 år og et forventet merforbrug af containere på 8 til 10% årlig, er markedsmulighederne på plads for den Grenaa placerede udviklingsvirksomhed.

Med baggrund i det nuværende danske forhold til dette og hint omkring Den russiske føderation, bringer vi under denne rubrik, en set med nuværende briller, morsom og for det daværende Sovjetunionen naiv tankegangshistorie fra 1989. Her var såvel en sejlede enhed fra Marinehjemmeværnet som det daværende Søværnets Operative Kommando med på tæmper, da sovjetrussiske fartøjer førte sig frem i Limfjordens vestlige bassin.

Kold krig i Nissum Bredning

Af Knud Jakobsen.

I sommeren 1989 sejlede to sovjetiske skibe ind gennem Thyborøn Kanal og ankrede op i Nissum Bredning. De to skibe var bygget som fiskerfartøjer, men var helt åbenlyst hjælpefartøjer i den sovjetiske flåde, hvilket gjorde opankringen til en grov provokation.

Noget sådant var aldrig sket før, og sandsynligvis var det de sidste krampetrækninger i den kolde krig. Mikhail Gorbatsjov var blevet generalsekretær for det sovjetiske kommunistparti i 1985, og i 1989 var han i fuld gang med at indføre Glasnost og skabe åbenhed. Mange var imod det, og måske var provokationen i Limfjorden kun et forsøg på at holde liv i den kolde

krig. Heldigvis løb det hele ud i sandet, og måske spillede jeg en rolle i den sammenhæng. Jeg var på dette tidspunkt redaktør på Dagbladet i Struer, og jeg sørgede for, at provokationen kom til at foregå i fuld offentlighed, hvilket næppe bekom de ansvarlige vel.

De to sovjetiske skibe sejlede ind i Nissum Bredning torsdag den 13. juli 1989, og mandag den 17. juli kunne jeg bringe den første historie i min avis. Forinden da havde jeg sammen med min gode og nu afdøde ven, Andreas Vrist fra Harboøre, været på research i Nissum Bredning. Andreas var på dette tidspunkt lærer på Fiskerietterskolen i Thyborøn, og med skolens kutter "Maranata" sejlede vi ned i Nissum Bredning. De sovjetiske skibe lå for enden af

Sovjetiske skibe for anker i Nissum Bredning

De to sovjetiske skibe har søndag morgen ankrede op i Nissum Bredning, og de har givet anledning til megen gætteri om deres egentlige formål.

Skibene blev set af fiskere i Limfjorden, og i eftermiddag er de blevet set af fiskere i Nissum Bredning. De to skibe er bygget som fiskerfartøjer, men har mange af de sædvanlige udstyrsdetaljer som er sædvanlige på fiskerfartøjer.

De to skibe er bygget i 1970'erne, og de har en længde på 25 meter. De har en bredde på 8 meter, og de har en dybde på 3 meter. De har en maksimal fart på 15 knop.

De to skibe er bygget af træ, og de har en hvid maling. De har en rød flagstang, og de har en rød flag.

De to skibe er bygget af træ, og de har en hvid maling. De har en rød flagstang, og de har en rød flag.

Sælhundeholm Løb, og mens Andreas sejlede i cirkler omkring dem, tog jeg billeder. I Dagbladet Holstebro-Struer kunne jeg så bringe disse to artikler mandag den 17. juli 1989:

Jeg forsøgte at få flere politikere på banen, men kun Svend Heiselberg (V) fra Hanstholm ville sige noget. I tirsdagsavisen udtalte han, at vi efter hans mening tog alt for let på de russiske provokationer. Jeg fortsatte med at opsøge alle relevante myndigheder, og onsdag kunne jeg så bringe afslutningen på historien. De sovjetiske skibe var blevet smidt ud af Limfjorden.

*Tekst fra vedstående helside artikel i Dagbladet
Holstebro – Struer:*

Sovjetiske skibe blev smidt ud af Limfjorden i aftes

Af Knud Jakobsen

De to sovjetiske skibe, som i fem døgn har ligget for anker i Nissum Bredning, blev i aften smidt ud af Limfjorden. Det skete med den begrundelse, at vejret nu er så godt, at de ikke længere kan påberåbe sig force majeure.

Det var Søværnets Operative Kommando i Århus, som traf beslutningen, og marinehjemmevernsskutteren fra Struer fik til opgave at ledsage de to skibe ud af fiorden.

Russerne efterkom ordren, men først efter at have demonstreret betydelige evner i retning af forhalingstaktik. Til sidst havde de dog ikke flere undskyldninger og måtte sætte kursen ud gennem Thyborøn Kanal og ud i internationalt farvand.

De to sovjet-fartøjer ankom torsdag i sidste uge til Thyborøn. De tog over radioen kontakt til Thyborøn Lodseri og anmoder om at få anvist en plads, hvor de kunne ligge for anker på grund af dårligt vejr. Det blæste på det tidspunkt op mod 15 sekundmeter, og vejrmeldingen for Nordsøen lovede mere vind. Danske fiskefartøjer i samme størrelse kan dog uden problemer sejle i Nordsøen i det vejr, og er deres fiskegrej solidt nok, kan de også fiske. Derfor var der mange som undrede sig over, at russerne måtte søge læ. Men af lodsens blev de dog vist ind gennem Sælhundeholm Løb, hvorefter de ankrede op i Nissum Bredning. Her lå de to fartøjer for anker indtil i går uden at have nogen form for kontakt med danske myndigheder. Officielt er man gået ud fra, at de ventede på bedre vejr, men samtidig sejlede danske fiskekutter, fragtskibe og sågar lystsejlere ind og ud af Thyborøn Kanal.

Fra Leningrad og Kaliningrad

De to sovjetiskibe er hjemmehørende, henholdsvis i Leningrad og Kaliningrad, det gamle Königsberg i Litauen. Begge er på et par 100 tons og bør kunne sejle i Nordsøen i al slags vejr. Skibet fra Leningrad har navnet "HM 0104", og det er bygget som en trawler. Da det i går kom ind til Thyborøn, blev det dog helt klart, at det ikke er udrustet til fiskeri. Det hav-

meddele de bad til Thyborøn
for at have påfyldt disse
alle, før de rejste ud
med kanalen. Her var de
nede om side ved kaj i Thy-
borøn.

At
d. Jacobus

Sovjetiske skibe blev smidt ud af Limfjorden i aftes

De to sovjetiske skibe, som i fem dage har ligget for anker i Hummer Havn, blev i aften smidt ud af Lindøorden. Det skete med den begrundelse, at vejret nu er så godt, at de ikke længere kan påberåbe sig force majeure.

ansættede var, at få mere en plads, bære de kunne ligge for måler på grund af dårligt vejr. Det blæste på det tidspunkt op med 13 sekundmeter, og vægmålerne for Nordøren havde mere vind. Danske fiskeforbuds i samme størrelse kan dog uden problemer sælge i Nordøsten i det væk, og se

Fartøjet fra Kalmarsund har været slæbt. Det blev opgjort at være et fryseskib - en oplysning, som er væsentlig for et kendskab til

Skrædt ud
I gule biler, da de ankom til stedet, var der i Lørdagden for mange og for selvstændige Operative Kommandoer, som derfor regnede med at sætte dem ud.

til at have skibe ved venk-
sten, men vi har god hjælp
Marinehjemmevernet, og
sendte derfor marinehjem-
vernaktionen fra Strøm
til de to skibe for at overvåge
at de forlod området. Vi

evende kommer at længe, at
hænde sendt en smule de
over, som kunne gi ombod
naturliggen demetskebe.
men og lige noget til rensen
med den rigtige kasket p
hvis det blev ubøveligt, s
er i færd med at være.

Meer nationale agenten zullen komen, veel die keen wils. De heugt regjeldje omme drom be-
stemsmedelsteed. Ti loben
egge de Las Palmas, omme
ROK. Ik eggeve Singapore
omme bestemsmedelsteed. De te

Men langt af det handler

De to sørgede-førhøjet antallet
tendens i sidste sæt til Thyre-
nops. De tog over radioner, kon-
trollen af Thyre-nops. Læreren

Hvor vil de to fattige så for
gæve indtil lige siden at have
nogen liden for kontakt med
danske trykgheder. Ofte
at de men glet ud fra, at de
varde på bestemte veje, men
sædvanlig udele danske for-
kædere, frugtkøbe og såge
lystgæstene ind og ud af Thy-
boen. Men

Derfor kutterne nummeres og påtegnes af de læggers påhængende sig. Disse nummeres, og der indlægges Værdier på BOK.

Wælt i Stædet, Gode Bes-
nyngen på MIEV 12 fra Stæ-
sagde deres bedste for at få
to Stemmer skide til at for-
de Væsen Bredning. De Stæ-
tegte over radioren at fortæ-
deret, at de skulle se, om
de kunne høre det. Men
hørdet. Men skulle ud-
gav frem på MIEV 12 der-
deret indtæ over radioren. -

Formålet
Det store spørgsmål er, hvad formålet med besøget i Lisebjerg egentlig var.

Fem dage fra de to sørjættelser luv at ligge for anker i Nissum Bredning, før de blev udslået af det store og kolossale, der endnu af og til blev set i Bremskib.

det, vi sagde til dem. Derfor henvendte vi os til den glatte mand, som sad i den næste stol. Han var en ung mand, og ved hans mellemkomst fik vi dem til at forstå, at de skulle betale Lægefonden.

Forhalingstaktik
1. Thyssen for de to næststørste

berligt, at russerne har været på et regulært angrebsskift, og de har sat agenter i land efter land andet end skug og blå briller. Danmark er så blevet et land, at den slås på det nærmeste er overflødig.

Fem dage fra de to søjtelærere
ud. Men det - hør, af Nilsen

get her out of the way for another 5 minutes. He
thought she was going to come at him.

Så er det YT

like best, Leonard, at a
house in the hills like it, the
spring.

gwarłotki i inne, które były w
reżymie, gwarłotki i inne, które
były w reżymie.

• **HØI 0101:** af Løvsgrød, der her ligger her anker i Ninesens Bredning, er bygget som i

En nettside med de fleste TV-kanalene med et forslag - HST 0134 - med detaljer

de ganske vist et par trawlskovle på agterdækket, men de blev af en dansk fisker betegnet som totalt ubrugelige. Han hæftede sig også ved, at der ingen trawlwire var. Wirerne tydede mere på, at skibet blev brugt som bugserfartøj. Ifølge det tyske militærtidsskrift "Soldat under Technik" er der tale om et hjælpefartøj af Baltiska klassen. Fartøjet fra Kaliningrad har

navnet "Iney". Det blev opgivet at være et fryse-
skib - en oplysning, som er vanskeligere at
kontrollere.

Smidt ud

I går blev de to skibes tilstedeværelse i Limfjorden for meget for Søværnets Operative Kommando, som derfor regulært smed dem

ud. "Ved middagstid i går var vinden flover så meget, at det kun blæste 8 sekundmeter. Derfor kunne russerne retfærdigvis ikke længere påberåbe sig force majeure," siger orlogskaptajn Voxtorp fra SOK. "Derfor besluttede vi at få dem ud. Vi er ikke interesseret i at have den slags fartøjer liggende på indre dansk område. Vi forsøgte at få kontakt med dem over radioen, men de kunne ikke forstå noget af det, vi sagde til dem. Derfor henvendte vi os til den skibsmægler, som russerne normalt bruger i Danmark, og ved hans mellemkomst fik vi dem til at forstå, at de skulle forlade Limfjorden."

Meget i vejen

"Der var dog meget i vejen. De sagde at de skulle til Singapore, og at de ikke kunne sejle, før der kom et ledsagefartøj. Så gav vi dem den besked, at de var velkomne til at sejle op og lægge sig i Ålbæk bugt, hvor de ligger fint i læ, og hvor øst-skibene har lovet at ligge. De skulle ud af Limfjorden. Så var problemet pludselig brændstofmangel. Nu kunne de ikke sejle, før de fik påfyldt dieselolie. Det måtte de så have, og ved mæglerens mellemkomst fik de det påfyldt i Thyborøn."

Så er det yt

"Søværnet har ikke selv råd til at have skibe ved Vestkysten, men vi har god hjælp af Marinehjemmeværnet, og vi sendte derfor marinehjemmeværnets kutter fra Struer ud til de to skibe for at overvåge, at de forlod området. Vi var endda kommet så langt, at vi havde sendt en søofficer derover, som kunne gå om bord i marinehjemmeværnets kutter og sige noget til russerne med den rigtige kasket på, hvis det

blev nødvendigt," siger orlogskaptajn Voxtorp. I følge flotillechef Jan Knudsen fra Marinehjemmeværnet i Struer gjorde besætningen på MHV 72 fra Struer også deres bedste for at få de to fremmede skibe til at forlade Nissum Bredning. De forsøgte over radioen at fortælle dem, at de skulle sejle, men de kunne åbenbart ikke forstå beskeden. Som sidste udvej gav føreren på MHV 72 der for denne ordre over radioen "Så er det yt!" - og det virkede åbenbart. Kl. 15,50 hev de to sovjetiske skibe anket op og sejlede med MHV 72 som ledsager ud gennem Sælundeholm Løb.

Forhalingstaktik

I Thyborøn fik de to sovjetiske skibe lov at ligge ved Søndre Mole, mens MHV 72 lagde sig ved siden af. Her fik de påfyldt dieselolie, og det viste sig at det var så som så med brændstof med påstanden om brændstofmangel. "Iney" havde kun plads til 4500 liter mens "HM 0104" fik 15.000 liter. Hvor meget brændstof, de kan have i alt, er svært at sige, men en trawler i den størrelse vil normalt kunne tage omkring 50.000 liter.

Da de havde fået dieselolie, forsøgte de at forhale afsejlingen yderligere. Nu ønskede de pludselig at få ferskvand. De ønskede 2000 liter hver, men så var det forbi med den danske perestrojka. De havde ikke bestilt ferskvand, og så det kunne de heller ikke få. Slut - afgang.

Hvor russerne egentlig skulle hen, ved de kun selv. De har lagt røgslør over deres bestemmelsessted. Til lodsens opgav de Las Palmas, mens SOK fik opgivet Singapore som bestemmelsessted. De to ting kan passe sammen, for-

di Las Palmas kan være en station på vejen til Singapore, og russiske fiskefartøjer i Middelhavet bruger jævnligt Las Palmas som en slags basehavn.

Men intet af det hænger sammen med den destination, de opgav på den tolddeklarations-seddel, de skal udfylde for afgiftsfri dieselolie. Her opgav begge fartøjer Leningrad som destination.

Formålet

Det spurgte store spørgsmål er nu, hvad russernes formål med besøget i Limfjorden egentligt var?

Selvom der er tale om hjælpeskibe af mere eller mindre militær karakter, er det utænkeligt, at russerne har været på et regulært spionagetogt, at de har sat agenter i land eller lavet andet med skæg og blå briller. Danmark er så åben i et land, at den slags på det nærmeste er overflødigt.

Langt mere sandsynligt er det, at der er tale om et forsøg på at ændre "normalbilledet". Vi er gennem de senere år gradvist blevet vænnet til russiske handelsskibes tilstedeværelse i Limfjorden, og de to hjælpeskibes tilstedeværelse i Nissum Bredning er det næste logiske skridt. Russernes optræden stemmer også godt overens med denne opfattelse. De har under hele forløbet forsøgt at gå så langt, som de kunne, før danske myndigheder sagde stop. Interessant bliver det nu at se, om det gentager sig, om der igen kommer tilsvarende skibe i Limfjorden, og om de eventuelt kommer på tidspunkter hvor der foregår større Nato-øvelser på dansk område.

DRONETEST: Styrket overvågning under vandet

Af: Frida Kruse Lind, kommunikationsrådgiver, Marinehjemmeværnet.

Hvad gemmer der sig på havbunden? Sidder der noget mistænkeligt på kajen eller undersiden af et skib? Det er spørgsmål, som undervandsdroner kan være med til at besvare.

Marinehjemmeværnet har siden sommeren 2024 været i gang med et pilotprojekt, der

skal være med til at klarlægge, hvordan undervandsdroner kan bidrage til Marinehjemmeværnets opgaveløsning.

I pilotprojektet har frivillige fra Marinehjemmeværnet været ude at teste undervandsdroner, der giver mulighed for at undersøge, hvad der foregår under havoverfladen. Hvis pilotprojektet går vel, kan de komme til at spille en vigtig rolle, når Marinehjemmeværnet skal løse

forskellige opgaver for Søværnet og Forsvaret.

UNDERSØGELSER AF HAVNEOMRÅDER

I pilotprojektet testes blandt andet dronen af typen LAUV (Light Autonomous Underwater Vehicle.) Den er beregnet til at afsøge eller afmåle større områder af havbunden.

Med sin sidescan-sonar, der fungerer ved hjælp af lydbølger, kan dronen scanne havbunden og

derigennem være med til at danne et billede af, hvad der befinder sig på dybet af vandet.

LAUV-dronen kan blandt andet være et effektivt redskab til Marinehjemmeværnets Host Nation Support-opgaver, hvor allierede fartøjer skal i havn i Danmark. LAUV-dronen kan nemlig her undersøge de ruter, som skibe skal sejle ind til danske havne, inden de anløber. - Normalvis ved vi ikke så meget om, hvad der foregår under vandet. Men det kan vi finde ud af nu. Det er jo meget rart at vide, hvad der ligger på havbunden, fortæller Louis Andersen, der er en af de frivillige marinere, der har været med til at teste LAUV-dronen.

STYRKER LØSNINGEN AF MILITÆRE OPGAVER

Dronerne kan være med til at styrke Marinehjemmeværnets evne til at støtte vigtige militære opgaver for Søværnet, vores allierede og generelt sikkerheden til søs. Derfor giver det god mening, hvis undervandsdroner som disse i fremtiden kan være en fast del af Marinehjemmeværnets kapaciteter, lyder det fra Martin S., orlogskaptajn i Marinehjemmeværnet. - Vi er jo Søværnets primære samarbejdspartnere, og vi har en masse frivillige medlemmer, som kan løfte relevante opgaver. Håndteringen af droner er noget, vi kan støtte Søværnet direkte med, og det er en kapacitet, som er efterspurgt, så det giver mening at kunne supplere Søværnet på dette område, siger han. Samtidig giver undervandsdronerne gode muligheder for at kunne løse opgaver rundt i hele landet, da de nemt kan transporteres til de områder, hvor der er behov for dem.

UNDERVANDSDRONER I EN HELT ANDEN KALIBER

Pilotprojektet er affødt af forsvarsforliget 2018-2023, der afsatte penge til en modernisering af Hjemmeværnets materiel, så løsningen af sikrings- og bevogtningsopgaver kunne styrkes. De droner, der indgår i pilotprojektet, er dog ikke de første undervandsdroner, der prøves kræfter med i Marinehjemmeværnet. Tidligere pilotprojekter har også testet brugen af undervandsdroner, men det har ikke været i samme skala som nu. - Vi har tidligere haft projekter med undervandsdroner, som ikke har været fundet brugbare til det, de skulle. Men med de her undervandsdroner er vi oppe i en helt an-

▲ Marinehjemmeværnet har store operationsmæssige forventninger til LAUV dronen. (Foto: Marinehjemmeværnet)

den liga, både prismæssigt og kapacitetsmæssigt, udtaler Martin S.

At få mulighed for at være med til at teste en kapacitet af den kaliber, som dronerne er i, vækker begejstring hos de marinere, der har været en del af pilotprojektet. - Det er sjovt og spændende at være med til. Nu har jeg sejlet i gummiåb til Host Nation Support før, og det er fedt nu at få et stykke værktøj, som i den grad styrker vores indsats, fortæller Louis Andersen.

KRÆVER TRÆNING

Indtil nu har frivillige fra flere forskellige steder i landet taget del i pilotprojektet. De frivillige har været på kurser og træner jævnligt forskellige steder i landet for at blive fortrolige med den nye teknologi. - Det er ikke bare at trykke på en knap. Der er nogle ting, der skal forberedes, afklares og ordnes, inden man søsætter og opererer dem. Man skal øve det nogle gange for at opnå den erfaring, der skal til, fortæller Martin S.

Træningen med LAUV-dronen har foregået i tæt samspil med Søværnets minerydningsenhed, kaldet MCM Danmark. De har været med på sidelinjen og givet stor mulighed for erfaringsudveksling, og det er noget, Louis Andersen er særligt begejstret for. - Det har været sjovt og spændende. Samarbejdet med MCM Danmark har været helt fantastisk, for det har givet nogle kontakter og muligheder, fortæller han.

FINE RESULTATER

Pilotprojektet har foreløbig givet fine resultater. - Overordnet set går det rigtig godt, selvom der selvfølgelig har været nogle udfordringer, og der stadig er en masse ubekendte. Især med testen af LAUV-dronen er vi kommet langt. Vi har fået en masse erfaringer, og de frivillige er blevet dygtige til at håndtere dronen. De har formået at få billeder op, der har samme kvalitet, som dem Søværnet får, fortæller Martin S. Pilotprojektet forventes afsluttet ved udgangen af 2025, men inden da er forhåbningen, at Marinehjemmeværnet så småt kan begynde at byde ind med konkrete opgaver for Søværnet, og at endnu flere frivillige bliver uddannet i at håndtere undervandsdroner.

FAKTA LAUV:

- LAUV (Light Autonomous Underwater Vehicle)
- Til afsøgning af havbund med sonar
- Længde: 2,2 meter
- Vægt: Ca. 40 kg.
- Udstyret med sidescan sonar

Frederikshavn skal samle fremtidens danske flådeskibe

Nye skibe til det danske søværn kommer i fremtiden til at blive samlet i Frederikshavn, der i forvejen er hjemsted for Flådestation Frederikshavn og andre søværns institutioner.

Partierne bag forsvarsforliget har indgået en aftale, som betyder, at Danmark igen bliver en nation, der kan bygge sine egne store krigsskibe. - Selvom Danmark er en stor maritim nation med stolte traditioner inden for søfart og skibsbygning, så råder vi i dag ikke over værfter, der kan bruges til at bygge eller samle større maritime kapaciteter. Derfor er partierne bag forsvarsforliget blevet enige om at etablere en sådan ramme til konstruktion af større militære skibe i Frederikshavn. Det følger op på den politiske ambition om at bygge militære skibe i Danmark, som vi blev enige om i delaftale om en flådeplan i foråret, sagde forsvarsminister Troels Lund Poulsen, da han præsenterede aftalen.

Rent praktisk betyder aftalen, at staten kommer til at bygge nye fysiske rammer i Frederikshavn, hvor de kommende flådefartøjer skal samles. På den måde får staten sikkerhed for, at Danmark selv i tilfælde af kriser eller krig kan bygge sine skibe og ikke mindst reparere dem. Det har været et afgørende element i den politiske aftale, fordi Orskov Yard i Frederikshavn i forvejen har et omfattende samarbejde med det danske forsvar. Det giver en forsyningssikkerhed, fordi Danmark på den måde selv kan styre, hvornår skibene skal bygges i stedet for at være afhængig af, at private firmaer har tid på samlebandene.

EKSPERTISE I VÅBENSYSYSTEMER

Ud over Frederikshavn havde havne i Skagen, Esbjerg og Odense også budt på at få opgaven.

At det blev Frederikshavn, der kommer til at huse den store samlehal, sker efter en militær anbefaling fra forsvarschefen. Det hænger formentlig sammen med, at der i forvejen ligger en stor flådestation i byen, mener eksperter på området.

Det betyder, at der på stedet allerede nu er en ekspertise i våbensystemer. Samtidig er der allerede etableret en vis sikkerhed og bevogtning, som kan udvides til også at omfatte samlehallen.

Statens samlede investeringer ventes at blive på op mod 2 mia. kr., og den såkaldte skibsbygningsfacilitet ventes at skabe mellem 400 og 500 nye arbejdspladser.

MILJØSKIBENE ”SIF” & ”FRIGG”

Siden de første mennesker for rundt 14.700 år siden sydfra drog nordpå gennem det nuværende fastlands Jylland, har mennesket på godt og ondt sammen med naturens egen gøre og laden påvirket de til enhver tid herskende forhold i vandmiljøet omkring statsdannelsen Danmark. Hvem der over den seneste årrække har påvirket vandmiljøet mest, skal vi ikke forholde os til på denne plads. Her giver vi blot en kort beretning om indsats og forhold anno 2025.

(Kilde, tekst og foto: Styrelsen for Grøn Arealomlægning Vandmiljø, kommunikations- og presserådgiver Troels Rolf Ministeriet for Grøn Trepert, Alex Kristensen, Leif Mortensen.)

Danmarks Havområder

MILJØET I VORE FARVANDE FYLDER MEGET I SFÆREN OMKRING POLITIKERNE, PRESSEN OG DANSKERNES HVERDAG. VI TJEKKER LIGE OP PÅ HVAD STYRELSEN FOR GRØN AREALOMLÆGNING VANDMILJØ SIGER OM SAGEN.

Nordsøen har siden tidernes morgen haft stor betydning for Danmark. Fiskeriet i Nordsøen er intenst, hvor der især fiskes sild, makrel, torsk og rødspætte. Danmark står for næsten halvdelen af Nordsøfangsten, og 80% af det danske fiskeri finder sted i Nordsøen og Skagerrak. Dertil kommer udvindingen af olie og naturgas. Intensivt fiskeri samt olie og gasudvinding er blot nogle af de faktorer, der kan true Nordsøens økosystem. Yderligere forekommer der tæt skibstrafik, hvilket bidrager til risiko for miljømæssige påvirkninger såsom afledte effekter fra ballastvand og begroning. Vadehavet er en del af Nordsøen og er optaget på UNESCO's verdensarvsliste. Vadehavet, og dermed Nordsøen, er værdifuldt, da det understøtter et rigt dyreliv. Især fugle er afhængige af Vadehavet. Mange fuglearter yngler i området og mange trækfugle stopper her for at fylde fedtdepoterne op.

KOLDVANDSKORAL- OG BOBLEREV

Som indgangen til de indre danske farvande forekommer der tæt skibstrafik i Skagerrak.

Intensivt fiskeri er også en betydelig faktor i forhold til påvirkninger af Skagerraks økosystem. Skagerrak er hjem for vidtstrakte koldvandskoralrev. I Danmark findes der yderligere en sjælden type af rev, boblerev. Boblerev er undersøiske sandstensformationer, der ligger over underjordiske, metanholdige luftlommer. Navnet kommer heraf, da metangassen "bobler" op. Boblerev understøtter masser af liv, alt fra havsvampe til søstjerner og torsk.

Kattegat oplever, ligesom Skagerrak, en tung skibstrafik og er ligeledes vigtigt for fiskeriet. Boblerev kan også findes i Kattegat. Øresund, Storebælt og Lillebælt der udgør forbindelserne mellem brakvand og saltvand i henholdsvis Østersøen og Kattegat. Dette skaber usædvanlige og skiftende vandforhold, hvilket kan have en indflydelse på havdyrenes adfærd. Menneskelige aktiviteter har også omfattende indflydelse. Broforbindelserne samt skibstrafikken påvirker løbende forholdene for en række fladfisk, torsk og sild i de tre havområder. Lillebælt er desuden hjem for Danmarks største bestand af marsvin.

ET AF VERDENS STØRSTE BRAKVANDSOMRÅDER

Østersøen udgør som et af verdens største brakvandsområder et unikt økosystem, hvor samspillet mellem marine arter og ferskvandsarter har skabt et helt særligt fødenet.

Den primære grund til dette er netop brakvandet. Brakvand udgør i sig selv en udfordring for levende organismer, da det er en mellemting mellem ferskvand og saltvand. De fleste vandlevende organismer er tilpasset enten ferskvand eller saltvand. Kun få er decideret tilpasset til brakvand, hvorfor artsdiversiteten i Østersøen overordnet set er lav. Der tilføres saltvand fra Nordsøen, mens der tilføres ferskvand fra oplandet fra de mange flodudmundninger. Saliniteten (saltholdigheden) varierer derfor lokalt, hvilket betyder, at artssammensætningen kan være meget forskellig i forskellige områder af Østersøen. Nær en flodudmunding kan man eksempelvis forvente at finde flere ferskvandsarter end saltvandsarter.

Østersøens smalle forbindelse til Nordsøen begrænser vandudvekslingen, hvilket kan resultere i at tilførte næringsstoffer fra oplandet ophobes og forårsager eutrofiering (overgødskning af havområder med plantenæringsstoffer, især nitrat og fosfat). Iltsvind opstår typisk også under disse forhold. Lav artsdiversitet og begrænset vandudveksling gør Østersøen særligt sårbar overfor menneskelige påvirkninger.

Alle havområder omkring Danmark er i flere sammenhænge udpeget som "særlige områder" for at give vores havmiljø de bedst mulige betingelser. Arbejdet er både lokalt, men i høj grad også internationalt. Danmark er derfor

blandt andet omfattet af OSPAR (Oslo-Paris-konventionen er en sammenlægning af to internationale konventioner: A: Oslo-konventionen fra 1972 om dumpning af farligt affald i havet. B: Pariskonventionen fra 1974 om landbaserede kilder til forurening af havmiljøet.) samt HELCOM der er en mellemstatslig kommission, som styrer og administrerer Helsingforskonventionen. HELCOM arbejder for beskyttelse af det maritime miljø i det baltiske område

REGLER OG BEREDSKAB PÅ HAVET

De generelle regler for skibsfart besluttet i FN's Søfartsorganisation, The International Maritime Organization (IMO), hvor Danmark med sin støtte er med til at sikre beskyttelse af havmiljøet og ensartede regler for skibe på alle have. Generelt varetager Søfartsstyrelsen regler om skibes sikkerhed (IMO's SOLAS konvention), mens havmiljøregler om skibes miljøpåvirkning (IMO's MARPOL konvention), herunder især

regulering af skibes udledninger, varetages af Miljøministeriet og Miljøstyrelsen.

I Danmark bliver IMO's havmiljøregler især ud-møntet gennem "Lov om beskyttelse af havmiljøet" (Havmiljøloven). Den danske operative indsats mod forurening af havmiljøet varetages primært af Forsvaret og Det Nationale Maritime Operationscenter.

Den søgående indsats

▲ Miljøskibet "Sif" på togt i kystnært farvand.

Ud over Styrelsen for Grøn Arealomlægning Vandmiljøets specifikke indsats med de to enheder "Sif" og "Frigg" er der andre enheder i statsregi, der arbejder med havforskning og miljøarbejde i såvel danske som internationale farvande. Således bruger Fiskeristyrelsen "Vestkysten" og "Nordsøen". Aarhus Universitet har "Aurora" medens DTU Aqua som beskrevet i nærværende specialmagasin maj/juni 2025 råder over forskningsskibet "Dana".

"SIF" OG "FRIGG"

Sif er i nordiske mytologi Thors hustru medens Frigg er Odins hustru. De to søsterskibe blev købt brugte i England af Staten for 17 mio. kr.

fordi Miljøstyrelsen fandt, at de efter en ombygning ville være en billigere løsning end at få bygget to nye miljøskibe. Arbejdet med at genopbygge de to tvillingskibe skibe blev sendt i udbud i 2019, hvor Jobi Værft i Frederikshavn vandt opgaven. Men i februar viste det sig, at Kammeradvokaten havde begået en fejl i udbudsmaterialet der betød, at udbuddet skulle gå om. Fem danske værfter blev prækvalificeret. Ud over Jobi Værft og Faaborg Værft var det Assens Skibsværft, Esbjerg Shipyard og Karstensens Skibsværft i Skagen. Og her blev det så Faaborg Værft der løb med opgaven. Søsterskibene har en længde overalt på 20,25 m, en bredde på 7,50 m, en bruttotonnage på

87,3 og en nettotonnage på 26,6. Begge skibe er hver udstyret med to Volvo Penta hovedmotorer, der hver især kan yde 515 kW. Skibenes servicefart er ca. 20 knob.

Hvert skib bemannes i udgangspunktet af to personer, en skipper og en prøvetager. Begge besætningsmedlemmer er uddannede navigatører og sidemandsoplærte i prøvetagningsopgaven. Overvågningen af det danske havmiljø foregår hele året og leder dermed skibene igennem de danske farvande 24 gange pr. år ligesom skibene også udfører overvågning/prøvetagning i svensk og tysk farvand.

En arbejdsdag om bord på "Frigg" og "Sif" set med besætningens øjne

Af Alex Kristensen.

Besætningerne mønstrer typisk mandag morgen i afgangshavn og er om bord og sejler med skibene frem til fredag hvor besætning går på weekend. Besætningerne har 36 vagtuger om året og således fri ferie og på afspadsering resten af året. Skibene sejler som hovedregel ikke mellem jul og nytår.

Der er to besætningsmedlemmer om bord med grundlæggende samme uddannelse henholdsvis minimum sønæringsbevis som kystskipper og en sidemandsoplæring i marin økologi. Hvis ikke andet er aftalt, tørner de om arbejdet med at være skipper og være prøvetager. Nogle vælger at tørne dagligt og andre en uge ad gangen. Selve sejlsplanen bliver fastlagt for et år ad gangen. Så man kan se hvor og med hvem man tørner til sammen med. "Sif" dækker kystområderne omkring Sjælland og Bornholm, Østlige Østersø, Storebælt, Sydfynske Øhav, Alssund, Lillebælt, alle fjorde op til Vejle. "Frigg" dækker nordud fra Vejle de østvendte fjorde, Kattegat op til Skagen og hele Limfjorden. Hvert område gennemsejles en gang hver 14 dag.

LANGE ARBEJDSDAGE

Arbejdsdagen starter med sejlsplanlægning og opstart af maskineri. Skibene har to stk. Volvo Penta med IPS 900 med godt 1000 hk. hver som giver en marchfart på 20-22 knob og en max fart på 25 knob. Udover det har de 2 Comings generatorer som kan levere 400 volt. Afgang fra havn er efter årstiden mellem kl. 0500 og 0800. Dette af hensyn til lyset da man kun sjældent tager vandprøver i mørke. Dagen arbejds-slænge er i gennemsnit 12,5 time på årsbasis.

Mens skipperen klargør skibet til afgang, klargøre togtets prøvetager laboratoriet, mærker prøveflasker, udfylder en bunke af skemaer, opretter forbindelse til CTD-sonde og vandhenter og gør laboratoriet sø klar. Herefter afgår skibet fra havn til første prøvetagningsstation som egentlig bare er en forudbestemt position, hvor der har været prøvetaget på de sidste

måske 35 år. Nogle er kommet til senere. Når skibet ligger fast på positionen, enten ved anker eller med den specielle feature som hedder station keeping som skibets propeller kan levere. Herefter udsættes vandhenteren med en mobilkran og CTD-sonden begynder straks at monitorerer. CTD står for konduktivitet (salt) temperatur og ilt. Derudover kan sonden også måle fluorens, som fortæller noget om, hvor mange alger der i vandet. Prøvetageren sætter nu sonde og vandhenter i bevægelse i en retning mod bunden. Sonden indsamler data for hver 20 cm. og indsamler automatisk som minimum vandprøver i en meter under overfladen og ved bunden. På en række intensive stationer også i andre dybder som er interessante.

Disse vandprøver bliver sendt til analyse i Miljøministeriet eget laboratorie. Der analyseres primært for næringssalte og iltmætning. Men mange andre parameter er også i spil.

"Vi har hvert eneste år siden 2011, indrapporteret data på det der dengang blev benævnt miljøfremmende stoffer, nu miljøfarlige stoffer.

Men politikkerne ville ikke modtage data. Det var kun næringssaltene der var interessant så. Ude af øje ude af sind." Alex Kristensen.

Som udgangspunkt har besætningerne alt efter hvilken strækning de sejler på dagen mellem 6 og 15 stationer, så neglene skal rubbes og der er et stort arbejds-pres på prøvetageren som jo både skal udtage prøverne, registrerer den fysisk og indsende data til en database. Data kan indsendes elektronisk fra alle dele af de danske farvande, da skibet er udstyret med satellit kommunikation. Den østligste station er 32 sømil øst af Ertholmene og på 100 meter vand.

GODE BESÆTNINGSFORHOLD PÅ SKIBENE

Som nævnt tidligere opholder de to mand i besætningen sig om bord på skibet fra mandag til fredag. Skibene kommer i havn hver aften. Nogle besætninger vælger at lave mad sammen, og andre har mad med hjemme fra fryseren. Der er to velindrettet kamre med bad og toilet et lille bord, køje, skab og TV samt en fællesmesse panty, med dertil hørerende, køleskab, ovn mikrobølgeovn og komfur.

SPÆNDENDE JOB

Jeg har gennem mine 32 år i miljøskibenes tjeneste altid syntes det var en spændende arbejdsplads, med et væld af både spændende men også til tider udfordrende oplevelser. Jeg har oplevet det hele. Både de stille stunder hvor havet har været havblik, de dramatiske stunder hvor havet har vist sig fra sin værste side. Hertil har jeg i miljøskibene arbejdet med alle former for sø redninger, eftersøgninger, bukseringer

etc. Årstidsvariationen med meget travle dage (iltvindssæsonen) mindre travle dage typisk om vinteren. Jeg har set klart vand, grumset vand, forurenede vand. Jeg har set hvaler, delfiner, sæler, sjældne fisk og bunddyr. Så når jeg nu som nylig pensionist ser tilbage på min tid på havet, så er jeg overbevist om, at jeg ikke har kunnet opleve ret meget mere. Så tak for turen.

Årets sendemandsmøde skabte øget sammenhold

Sendemandsudvalget i Frederikshavn Marineforening fik i alle ender og kanter tilvirket en Win-Win oplevelse for sendemændene og ledsagerne. Påstanden gælder hele vejen rundt fra de sociale tiltag til lokaliteterne under Sendemandsmødet samt den veltilrettelagte ledsagertur.

BESØG PÅ FLÅDESTATIONEN

Allerede fredag middag startede arrangementet med besøg på Flådestation Frederikshavn. Det var også byens store militære arbejdsplads, der lagde lokale til eftermiddagens besøg af Danmarks Marineforening landsbestyrelsen og Æresmedlemmer samt deltager fra Frederikshavn Marineforening.

Her var der indledende taler ved borgmester Frederikshavn Kommune Karsten Thomsen, orlogskaptajn Tommy Pedersen fra Flådestationen og Danmarks Marineforenings landsformand Steen E. Engstrøm. Borgmesteren takkede for, at organisationen havde valgt Frederikshavn som mødested. – Sendemændene fra Danmarks Marineforening har haft vigtige hverv i den maritime sektor. Vi har dyb respekt for de hverv i har udfyldt gennem både rolige og urolige tider. En urolig verden smitter af på Frederikshavn og Flådestationen på godt og ondt, lød det fra Karsten Thomsen. Orlogskaptajn Tommy Pedersen glædede sig over, at Danmarks Marineforening igen ønskede at gennemføre sit Sendemandsmøde i Frederikshavn – Flådens by, som han udtrykte det. – Som Garnisonskommandanten og chefen for Flådestation Frederikshavn skrev i Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog", så har Flåden på grund af Frederikshavns strategiske placering og betydning for udenrigs- og sikkerhedspolitikken været tilknyttet Frederikshavn siden 1600tallet. Og særligt perioden med søhelten Peter Tordenskiold har sat sig i Frederikshavnerne og i Flådestationen, sagde Tommy Pedersen blandt andet. Danmarks Marineforenings landsformand kommandørkaptajn (P) Steen E. Engstrøm, var glad for de pæne ord, og takkede for, at det årlige Sendemandsmøde igen kunne afholdes i det nordjyske. – Og så lige her på Flådens nordlige leje, hvor flere af os tilstedeværende har passeret forbi til enten uddannelse eller tjeneste over de sidste godt

▲ Søværnets Tamburkorps gør klar til indmarch ved sendemandsmødet.

Fakta:

- Sendemandsmøde 2025 referatet og bilag er tilgængelig på Danmarks Marineforenings hjemmeside under afdelingsbestyrelsernes lukkede side.
- Sendemandsmødet 2026 afholdes den 1. – 3. maj med Svendborg Marineforening som vært.
- Marstal og Roskilde Marineforeninger kan blive værter i 2027 og 2028.
- Sendemandsmødet i Frederikshavn var den 114. af slagsen siden det første møde blev afholdt i København i 1913.
- Sendemandsmødet den 25. april 1926 blev den første uden for København. Mødet blev holdt i Aarhus på Hotel Royal.
- Følgende var på talerstolen: John Koudal, Bonnie Belinda Nolsøe, Jens Weiss, Poul-Arne Hvid Callesen, Erland Blauert, Jørn Greve, Torben Bruzen, Gustav Schmidt Hansen, Kim-Regin Sustmann, Erik Bodal, Lars Gjøttermann, Jens Christian Muff Pedersen, Preben Olsen, Per Schultz Petersen, Henning Madsen, Charley Frank Pedersen, Britt Andersen, Per Toftum Larsen.

▲ Per Vilstrup København Marineforening (tv.) og Peter Godfred Muhlig Skagen Marineforening fik begge tildelt Fremdriftsskruen for størst nettilgang af medlemmer i 2024.

▲ Firemands gruppen fra Skagen Marineforening råhygger sig i en mødepause.

▲ Flagbærerne opstillet vis a vis marchkolonnen.

60 år, sagde landsformanden, der også konstaterede, at det var tredje gang Frederikshavn Marineforening arrangerer begivenheden. – De tidligere gange var i 1971 og 1996 begge jubilæumsår for afdelingen. I 1996 endda her på Flådestationen, konstaterede Steen Engstrøm.

SENDEMANDSMØDE MED MANGE PÅ TALERSTOLEN

Med tidligere landsformand i Danmarks Marineforening Jens Ole Løje Jensen som rolig, myndig og med et stabilt overblik som dirigent, kunne de omkring 165 mødedeltagere fra 44 afdelinger repræsentere 277 af organisationens 402 stemmer og dermed 69% stemmeandel starte mødet og bekræfte at den var beslutningsdygtig.

Gennem flere relevante og til tider kritiske indlæg og kommentarer blev såvel landsbestyrelsens årsberetning som det reviderede årsregnskab godkendt med applaus. Valghandlingen gav valg af Henning Madsen Fredericia Marineforening som ny landskasserer efter Flemming Heden Knudsen. Landsformand Steen E. Engstrøm og landssekretær Pia Skarritsø blev genvalgt for en to års periode.

HÆDERS- OG ÆRESPRISER

Den eftertragtede skjold med titlen Fremdriftsskruen blev for tredje år i streg hjemtaget af

Skagen Marineforening. De måtte dog i år dele hæderen med København Marineforening, der som skagboerne kunne mønstre en netto årsmedlemsfremgang på 17 personer. Mangeårige bestyrelsesmedlem i Frederikshavn Marineforening Torben Madsen modtog 25 års skjoldet for sin indsats. Afgående landsbestyrelsesmedlem Charley Frank Pedersen og afgående landskasserer Flemming Heden Knudsen blev tildelt Danmarks Marineforening Hæderstegn i Guld. Endelig var der pokalbytte med erindringspokal til sidste års sendemandsmødeværter fra Faaborg Marineforening og værtspokalen anno 2025 til Frederikshavn Marineforening.

▲ Borgmester Frederikshavn Kommune Karsten Thomsen byder i Flådestation Frederikshavns officersmesse Danmarks Marineforenings landsbestyrelse og æresmedlemmer velkommen til Frederikshavn.

Marchkolonnen holder pause medens Søværnets Tamburkorps underholder ved Tordenskiold statuen på Fisketorvet. ▼

▲ Borgmester Frederikshavn Kommune Karsten Thomsen og orlogskaptajn Tommy Pedersen modtager af Danmarks Marineforening landsformand Steen E. Engstrøm plaketter som tak for kommunens og Flådestationens positive tilgang til årets sendemandsmøde. (Foto: Niels Arne Hansen, Søren Konradsen)

DISTRIKT

STORKØBENHAVN, BORNHOLM & GRØNLAND

Distriktformand: Per Vilstrup

Tlf.: 31 60 67 68, E-mail: skbg@marineforeningen.dk
*Roskilde, Kongens Lyngby, Amager, København,
Brøndby, Godthåb og Bornholm*

DISTRIKT

NORDSJÆLLAND

Distriktformand: Michael Hultén

Tlf.: 20 72 96 20, E-mail: nosj@marineforeningen.dk
*Helsingør, Hørsholm/Rungsted, Gilleleje,
Hundested, Frederikssund og Frederiksværk*

DISTRIKT

VESTSJÆLLAND

Distriktformand: Søren Brusgaard

Tlf.: 21 42 30 14, E-mail: vesj@marineforeningen.dk
*Kalundborg, Nykøbing Sjælland, Slagelse, Holbæk,
Korsør og Skælskør*

DISTRIKT

SYDSJÆLLAND & ØERNE

Distriktformand: Kim-Regin Sustmann

Tlf.: 25 11 13 33, E-mail: ssjo@marineforeningen.dk
*Næstved, Møen, Køge, Vordingborg, Stevns,
Nakskov og Nykøbing Falster*

DISTRIKT

FYN

Distriktformand: Søren Hansen

Tlf.: 22 36 67 66, E-mail: fyno@marineforeningen.dk
*Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg, Assens,
Kerteminde, Marstal, Ærøskøbing, Faaborg
og Middelfart*

DISTRIKT

SYD- & SØNDERJYLLAND

Distriktformand: Poul-Arne Hvid Callesen

Tlf.: 23 25 47 35

E-mail: ssjy@marineforeningen.dk

*Esbjerg, Fanø, Ribe, Sønderborg, Fredericia, Kolding,
Haderslev, Aabenraa og Vejle*

DISTRIKT

MIDTJYLLAND

Distriktformand: Lars Gjøttermann

Tlf.: 29 63 21 13, E-mail: mijy@marineforeningen.dk

*Aarhus, Randers, Grenaa, Ebeltøft, Viborg,
Horsens og Samsø*

DISTRIKT

NORDVESTJYLLAND

Distriktformand: Per Toftum Larsen

Tlf.: 40 15 58 93, E-mail: nvjy@marineforeningen.dk

*Skive, Lemvig, Ringkøbing/Hvide Sande,
Hanstholm/Thisted, Glyngøre, Morsø, Thyborøn,
Struer og Løgstør*

DISTRIKT

NORDJYLLAND

Distriktformand: Per Sloth

Tlf.: 29 90 15 14, E-mail: nojy@marineforeningen.dk

*Frederikshavn, Aalborg, Nibe, Skagen, Hals,
Hjørring, Hadsund, Hirtshals og Hobro*

Notesiderne indeholder variable relevante informationer, foto samt permanente siteoplysninger fra afdelingerne. Deadline for siterettelser og informationer er altid den 15. i månederne februar, april, juni, august, oktober og december.

LANDSFORMANDEN

Her i kølvandet på Sendemandsmødet vil jeg gerne følge op på den afsluttende plads Landsbestyrelsen nu står til søs med. Men først skal der lyde en meget stor tak til Frederikshavn Marineforening for deres værtskab ved det meget velgennemførte Sendemandsmøde, hvor bl.a. ledsagerturen viste sider af Frederikshavn, som nok kun de færreste havde kendskab til.

Siden jeg senest i marts/april-udgaven på denne plads beskrev status for den centrale opgaveløsning og landskontorets fremtid, kom landsbestyrelsen efter en sejlads i urolig sø, frem til, at vi måtte have sendemødedeltagernes hjælp til at sætte kursen for fremtiden. Dette fik vi så jeres meget klare tilkendegivelser om, og tak for det.

Landskontoret forbliver foreløbig i Trondhemsgade 5, hvorfra Københavns Marineforening vil drive Slopkisten. Landsbestyrelsen starter efter sendemødedeltagernes rådgivning en mere detaljeret analyse af mulighederne for en fremtidig afhændelse af erhvervsejerlejligheden mhp. at optimere Danmarks Marineforening og dermed alle vi medlemmers formue. Samtidig skal behovet for et Landskontor naturligvis genovervejes, herunder Slopkistens drift på længere sigt set i lyset af de udfordringer, vi har med fastholdelse af vores beklædningsortiment.

Landsbestyrelsen vil også initiere en grundig gennemgang af vores vedtægter. De er jo mere end 100 år gamle om end justeret hen over årene. Men rummer de reelt den tid vi lever i. Aktuelt har de Sociale Medier haft deres indtog og bruges i stigende grad i den daglige kontakt mellem vi medlemmer og vores afdelinger. Mest på godt, men desværre også på ondt, i den forstand, at det på det seneste har ledt til en del eksklusioner. Er det så en farbar vej fremover? En problemstilling lokalafdelingerne fremover vil blive inddraget i.

I den sammenhæng vil Landsbestyrelsen også se på om vi som den overordnede ledelse fortsat er rigtigt organiseret og udøver denne ledelse rigtigt.

En stor personlig tak til mine medlemskollegaer, for den meget store tillid i viste mig ved mit genvalg. Naturligvis var det en for Danmarks Marineforening ukendt proces, der ledte frem til dette valg.

Hjemmesidens eventløsning blev meget dyrere end forudset og forståeligt nok gav det skvulp i Landsbestyrelsen. Meningerne er delte om Event-løsningen og dens brugbarhed ude i afdelingerne. Men det er efter min opfattelse et godt værktøj til at synliggøre Danmarks Marineforenings lokalafdelingers aktiviteter over for både andre afdelinger og offentligheden. Vi erfarer løbende om aflysninger af arrangementer pga. for få deltagere, hvilket brugen af Event-løsningen måske kunne have minimeret. Alle Danmarks Marineforenings medlemmer kan tilmelde sig arrangementer i andre afdelinger. Nogle afdelinger har vist betænkeligheder med at bruge løsningen, fordi jeg tidligere har givet udtryk for, at man helst ikke måtte sætte en pris for deltagelse. Dette er ikke længere korrekt. Så sæt blot en pris og anfør i beskrivelsen, hvordan og hvornår, der skal betales.

Sidste år brugte forretningsføreren og jeg rigtig mange timer på tilmeldingen til Sendemandsmødet i Faaborg. Det var første gang vi tog Event-løsningen i brug og, det har vi nu lært rigtig meget af.

Til Sendemandsmødet i Frederikshavn er der i år brugt under 10 timer på den samlede tilmelding fra opslag til det nøglefærdige produkt blev afleveret til Frederikshavn.

AMAGER

amagermarineforening.dk

▲ Fynsk øl med inspiration fra øl nationen Belgien var på programmet ved smagsseventen i Assens Marineforening. (Foto: Søren Edlefsen.)

ASSENS

assens-marineforening.dk

Tre maritime foreninger: Assens Marineforening, Foreningen for Assens Gamle Bagfyr og Assens Sømandsforening havde den 10. maj i fællesskab arrangeret en øl- og madsmagning fra lokalområdet. Det fortæller Søren Edlefsen. De 28 deltagere fik ifølge det oplyste serveret smagsprøver fra amatørbrygger Ole Aabroe Hansen, medens Helge Andersen leverede lokal produceret spegepølse, leverpølse, salami og hjemmerøget mørbrad. Lene Lohmann havde bagt lækkert rugbrød og Poul Nielsen havde leveret lokal rygeost med pynt. Søren Edlefsen leverede lokal krydderfelt som bindemiddel mellem rugbrødet og pålægget.

Ud over smagsprøver var der løbende introduktion af produkterne. Her gennemgik Ole Aabroe Hansen blandt andet den omfattende belgiske ølkultur. Landet har 140 bryggerier, der producerer 40 forskellige øltyper. - Ole Aabroe Hansen leverede et flot foredrag med mange perler af humoristiske bemærkninger, lyder det fra Søren Edlefsen.

Fra Palle Holst forlyder det, at fredagsholdet har været i gang med flere projekter. - Det største er nok beklædningen udvendigt på toiletsiden. Den er med tiden blevet udsat for vind og vejr, og solen er særlig hård, da den vender mod syd. Men nu er alt på skaf og bør holde de kommende mange år, oplyser Palle Holst der også fortæller, at Assens by har ændret på Valdemarsdags eventen. - Efter et år hvor Valdemarsdag startede ved Peter Willemoes skolen, er det tilbage ved Bofællesskabet Skelvej. Viceborgmester Søren Thomsen holdt tale for flaget, Assens Harmoniorkester spillede for flag- og faneborgen med 15 flag og faner.

BOGENSE

bogensemarnineforening.dk

BRØNDBY

marineforening.dk

Selv om sommerferien i skrivende stund står for døren, har medlemmerne i Brøndby Marineforening mulighed for at strø marineforeningsevent ud over ferien. Når dette læses, er flere af disse afholdt. Eksempelvis Store Cykeldag, Sankthansaften med forplejning, de to første torsdagskomsammener samt hovedrengøring på gården.

Ved sæsonens afrundede torsdagsevent blev Lene Kristensen af en enig bestyrelse udnævnt til Årets Mariner i Brøndby Marineforening. - Det skal du for den kæmpe og helt uvurderlige indsats, du har lagt gennem hele året. Du har påtaget dig tjansen som koordinator af de frivillige til alle vores arrangementer, du står trofast i kabyssen til lørdagsåbent sammen ►

▲ Lene Kristensen er udnævnt til Årets Mariner i Brøndby Marineforening. Én af de væsentlige årsager er i alt sin enkelhed, at hun i det hele taget bare er en god kammerat. (Foto: Jørgen Kjeldsen)

▲ Søværnets Tamburkorps i front for 20 flag og faner under afgang den 9. maj 2025 fra Marinehuset i Ebeltoft. (Foto: Sven Bruno Jensen.)

▲ Under transportpausen ved Hampen Sø i Midtjylland - og ikke Hald Sø ved Viborg som afdelingsformand John Koudal ellers ringede og fortalte redaktionen - var der morgenskafning for de 56 udflugts deltagere fra Esbjerg Marineforening. (Foto: Nils Brandt Petersen.)

▲ Frederikshavn Kommunes borgmester Karsten Thomsen byder i Flådestation Frederikshavns officersmesse Danmarks Marineforenings landsbestyrelse og Danmarks Marineforenings Æresmedlemmer og ledsagere velkommen til sendemandsmøde 2025. (Foto: Preben Olsen)

med vores hovmester. Og så er du i det hele taget bare en god kammerat, sagde afdelingsformand Michael Pedersen som begrundelse for udnævnelsen.

Bestyrelsen har igangsat planen for stiftelsen af en Kammeratskabsfond. Formålet er ene og alene at støtte de af afdelingens marineforenings-kammerater, som har det økonomisk svært, og hvor det at være medlem af Danmarks Marineforening samt deltage i en kammeratskabsaften er en økonomisk udfordring så medlemskollegaen er i fare for at falde ud af fællesskabet.

EBELTOFT

marineforeningen-ebeltoft.dk

Medlemmerne i Ebeltoft Marineforening overtog får nogle år siden fregatten JYLLANDS årlige arrangement Søværnets dag. Dette fordi Søværnet trak sig. Herefter blev 9. maj arrangementet markedsført af den lokale marineforening som fregattens dag. At det foregår den 9. maj skyldtes, at denne dato er årsdagen for slaget ved Helgoland i 1864.

Således også i år hvor Søværnets Tamburkorps dannede fortrop under flag- og fanemarchen fra Marinehuset over Torvet og ned til fregatøen. På Torvet og på fregatøen gav Tamburkorpsen koncert. Inden deltagerne forhalede til skafning i marinehuset, blev der fra bastionen afgivet Dansk Løsen på tre skud. Ifølge afdelingsformand Steen Knudsen deltog i alt 85 personer inklusive tamburkorpserts 23 mands besætning i forplejningsdelen.

ESBJERG

marineforeningen-esbjerg.dk

De forholdsvis mange ølkendere i Esbjerg Marineforening havde de store karaktertal fremme i forbindelse med den årlige ølsmagning. Ifølge Nils Brandt Petersen gav de fleste 12 point ud af 10 mulige. - Årets udflugt gik i år til Hvidsten Kro og Randers Regnskov. Vi mønstrede 56 deltagere, der havde en hyggelig tur på trods af lidt vådt vejr. Morgenkaffen undervejs blev dog holdt i tørvejr. Æggekagen på den historiske kro klarede den værste sult inden et par timer i Randers Regnskøvs frodige og dyrerige kupler, oplyser noteinformanten.

I skrivende stund er der gang i planlægningen af Esbjerg Marineforenings Festuge. Til oktober står den på tysk oktoberfest.

FANØ

fano-marineforening.dk

FREDERICIA

fredericiamarineforening.dk

FREDERIKSHAVN

marinestuen-frederikshavn.dk

Afdelingens nyvalgte sekretær og noteinformant John Lie oplyser, at der ved seniortræffet i marts blev tildelt et 50 års medlemsemlen til Kristian Stenberg Nielsen og et 40 års ditto til Karsten Thode. Marts bød også på fastelavnsfest for børn og barnlige sjæle samt et skaffemøde.

Ved medlemsmødet den 16. maj var der efter filmen om det gode skab "Martha", en quiz om filmen. Konkurrencen blev vundet af afdelingsformand Preben Olsen. - Den helt store begivenhed, der har optaget os mest, var naturligvis, at vi i år var værter for Danmarks Marineforenings sendemandsmøde. Efter vores egen opfattelse en succes, som også er tilkendegivet fra mange af deltagerne, lyder det fra John Lie.

Frederikshavn Marineforening 104 års stiftelsesdag den 12. juni 2025 blev markeret med taler og morgenskafning. Den 19. juli var der sommertur til Læsø.

FREDERIKSVÆRK

frederiksværkmarineforening.dk

FAABORG

faaborgmarineforening.dk

Fejringen af Danmarks befrielse foregik i Faaborg ved Voigts Minde med deltagelse af Faaborg Kanonérlæg, Hjemmeværnsflotille 243 Faaborg, Faaborg Marineforening samt Horne Mandskor.

Efter flagsætning kl. 1500 var der fællessang ledet af koret. - Borgmester Hans Stavnsgaard holdt en tale, som udover at hylde de faldne og sårede, også fokuserede på fortiden, nutiden og fremtiden set i lyset af de nuværende spændinger i verden, fortæller Torben Ralph Nielsen.

Kanonérlægets formand Jan Chopard fortalte kort om kanonerens historie, inden der blev affyret to gange dansk løsen samt en salut fra musketererne. Faaborg Kanonérlæg har to kanoner, som står opstillet på kanonstillingen ved Voigts Minde i Faaborg. Kanonerne er 6-punds finbankere, støbt på Finspång i Sverige for 210 år siden. Lavetterne er nøjagtige kopier af voldlavetter fra 1700-tallet, lavet af egetræ og malet i rødt/gult, som var farverne brugt af de Oldenborgske kongehuse.

34 forventningsfulde medlemmer af Faaborg Marineforening og deres ledsagere mødtes til sommerudflugtsstart med morgenkaffe i marinestuen. Turen var programsat til Ærø via færger Faaborg/Søby. - Efter ankomsten til Søby og en kort bustur til Marstal startede den guidede tur på Marstal Søfartsmuseum; og hvilken oplevelse. Som interesseret i dansk søfart er et besøg på museet en nødvendighed, som varmt kan anbefales. Mætte af indtryk fra museet begav vi os ud på den korte spadseretur til Marstal Marineforening, hvor formand Jens Weiss bød velkommen. Der var dækket op til en overdådig frokost med både sild og vildtragout. Timerne gik hurtigt og snart var det tid til at borde færgen mod Rudkøbing, hvor bussen ventede på at transportere os hjem til Faaborg. En stor tak til Marstal Marineforening for deres gæstfrihed og en stor tak til vores aktivitetsudvalg for en perfekt tilrettelagt tur, lyder det fra noteinformanten.

GILLELEJE

gillelejemarineforening.dk

GLYNGØRE

glyngore-marineforening.dk

GRENAA

grenaamarineforening.dk

HADERSLEV

haderslevmarineforening.dk

Som det fremgår på bagsiden, var medlemmerne og afdelingens kvindelige støtteforening oppe på mærkerne under den første af en række sommerevent på Haderslev Havn. I skrivende stund arbejder bestyrelsen intens på planlægning af en reception i anledning af afdelingens 90 års fødselsdag i august 2025.

▲ Faaborg Kanonérlæg gør klar til to gange dansk løsen efterfulgt af salut fra musketererne. (Foto: Torben Ralph Nielsen)

▲ Dáværende distriktformand distrikt Syd- og Sønderjylland, nuværende landskasserer i Danmarks Marineforening Henning Madsen deltog, som inviterede gæst sammen med nærværende specialtidsskrifts redaktør, ved havnearrangementet på Haderslev Havn den 17. maj 2025. Den fotokyndige Madsen benyttede lejligheden til at tage dette skud af en udfaset italiensk flåde- eller toldenhed, der i flere år har haft fast kajplads i Haderslev. (Foto: Henning Madsen)

HANSTHOLM/THISTED

htmarineforening.dk

Selv om torskeresterne fra et tidligere torskegilde blev tilberedt efter alle kunstens regler, kom der den 8. marts kun skuffende 18 deltagere til en voldsom god eftermiddag i marinestuen. Det afslører Knud Erik Kristensen.

- Fredag den 11. april var det tid for vores halvårslige pudseaften. En del arbejdsivrige medlemmer mødte op i meget god tid, hvilket gjorde, at pudsningen var overstået rekord tidligt. Og så gik vi over til de gule ærter, hvor især de velkogte grisehaler var ypperlige. Lørdag den 10. maj lagde marinestuen lokaler til årets forårsfest, hvortil medlemmernes ægtefæller traditionen tro var inviteret. Det var en hyggelig aften, lyder det fra Knud Erik Kristensen, der tilføjer, at Danmarks Marineforenings lokalafdeling i det nordvestjyske hjørne af Jylland har prøvet at følge med i Landsbestyrelsens interne magtkampe. - Det må de se at få lagt låg på. Hvis ikke en landsbestyrelse kan blive enige om hvorfra Slopkisten skal styres, er der tydeligvis andre ting, der hindrer et ordentligt samarbejde, siger noteinformanten.

HIRTSHALS

hirtshalsmarineforening.dk

HOBRO

hobromarineforening.dk

▲ Afdelingsformand Henrik Abild er klar til at rådgive kommende medlemmer af Horsens og Danmarks Marineforening.

▲ Som en del af kultureventen i Horsens i uge 25 2025 blev der udført en række spektakulære luftkunstfaser ved hjælp af droner med lys. (Foto: Britt Abild Andersen)

▲ "Frederikke" ex. "Hønen" skal lige have de sidste om bord inden togget med medlemmer og ledsagere fra Hørsholm/Rungsted og Frederikssund Marineforeninger. (Foto: Kaare Wagner)

HOLBÆK

facebook.com/holbaekmarineforening

Bjarne Nielsen oplyser, at afdelingens formand de seneste 22 år Ole Cummings Puggaard er død.

- Ole fik i 2024 konstateret uhelbredelig kræft, men som det fattede menneske han var, accepterede han dommen og brugte meget af sin

sidste tid på at få afklaret alle de ting der lå ham på sinde i den sidste tid. Alle de steder og foreninger hvor Ole havde sin gang blev rettidigt informeret, så man kunne få alle ting på plads og være klar til de ændringer hans bortgang ville medføre.

Familien blev kaldt sammen og orienteret om sygdommen og fremtiden der også indeholdt hans planer om sin person. Ole havde valgt at skænke sit legeme til videnskaben, der efter endt brug skulle kremeres og spredes på Isefjorden.

På en smuk sommerdag den 13. juni 2025 med et frisk pust over fjorden, samlede familien, Naverne, marineforeningen og hans gamle kolleger fra arbejdstiden ved Marinaen til grillpølser og en bajer, for som Oles datter i en tale citerede sin far for, havde Ole sagt at der ikke skulle uddeles tudekiks, men tværtimod nyde dagen med hyggesnak over en godbid og en kop øl, hvorefter han skulle sejles ud og forenes med det vand der havde fyldt meget af hans liv.

Familien samledes i to både, da ceremonien omkring "bisættelsen" skulle løbe af stablen. Holbæk Marineforenings flag var til stede og ved udsejlingen fra marinaen blev der pebet og flaget lagt ned i udsejlingsretningen for at følge Ole det sidste stykke vej.

Ole Cummings Puggaard blev født den 8. juli 1941 og døde som 83 årig, efter hans eget udsagn et langt lykkeligt og spændende liv. Æret være hans minde.

HORSENS

horsensmarineforening.dk

Britt Abild Andersen oplyser, at Horsens Marineforening i samarbejde med Horsens Kommunes øvrige forsvarsrelaterede organisationers lokalafdelinger hen over uge 25 2025 havde arrangeret hvervekampagne i kulturhuset KUBEN. Ifølge såvel informanten som afdelingsformand Henrik Abild var der mange interesserede, der kom forbi og fik en snak. - Der var stor interesse fra de yngre borgere i byen, som kom og spurgte ind til, hvad det alt sammen gik ud på. Så det blev nogle gode dage, siger Henrik Abild.

HUNDESTED

hundested-marineforening.dk

HØRSHOLM/RUNGSTED

mfhr.dk

Som flere og flere af Danmarks Marineforenings 70 lokalafdelinger arbejder med, har Frederikssund, Frederiksværk og Hørsholm/Rungsted Marineforeninger indledt et samarbejde om forskellige arrangementer. Således lagde turba den MS "Frederikke" den 31. maj 2025 dæk til en sejlads på Arresøen. - MS "Hønen" som nu hedder MS "Frederikke" gav os 20 fra Hørsholm sammen med et tilsvarende antal fra Frederikssund Marineforening en super dag på Arresøen med landgang på havnen i Auderød. Efterfølgende diskede kollegaerne fra Frederiksværk Marineforening op med lækker smørrebrød i deres lokaler, som ligger gemt inde i skoven, og er en af de få barakker tilbage fra Arresødal lejerens. Så selv de lidt ældre medlemmer kunne mindes en svunden tid, hvor vi stod vagt for Danmark. Dette samarbejde med Frederikssund og Frederiksværk giver masser af inspiration og optimisme og vi har derfor besluttet en fælles tur til Gilleleje gruppen museum den 27. september 2025, fortæller Kaare Wagner.

ISHØJ

Fra den 1. maj 2025 at regne, er Danmarks Marineforenings lokalafdeling i Ishøj en saga blot. Det oplyser tidligere bestyrelsesmedlem Kjeld Hildebrandt Hansen. Afdelingen blev etableret den 20. februar 1984 som lokalafdeling nummer 104 af de i alt 109 afdelinger, der siden 30. april 1913 er åbnet som lokalafdelinger i Rigsfællesskabets største maritime forsvarsrelaterede organisation.

Ved den afrundende generalforsamling den 1. maj 2025 stemte de ni tilstedeværende ud af 11 medlemmer for nedlæggelse. De mange effekter fra Ishøj Marineforening bliver efterfølgende tilbageleveret til Søværnets Historiske Samling ved depot Noret Flådestation Korsør, eller lagt i depot på Landskontoret. Afdelingens flag bliver formodentlig opbevaret hos Ishøj Lokalhistorisk Arkiv.

KALUNDBORG

Skyttelavet:

Inden fregatskydningen den 24. maj blev sat i værk, modtog Leif Emil Petersen 25 års anciennitetsmedlemseblemet fra Danmarks Marineforening.

Ifølge Niels Otto Nielsen blev skydningen også i år afviklet på Mullerup Skytteforenings baner i Gørlev. - Efter skud nr. 219 fra de 20 deltagere, heriblandt otte skytter fra kollegaerne i Samsø Marineforening, sprang krudtkammeret og fortalte dermed, at den nye fregatkaptajn med tilhørende besætning var fundet. Med Lotte Stub som titelvinder er der første gang Kalundborg Marineforening, har en kvindelig fregatkaptajn, afslører Niels Otto Nielsen.

De skytter der har nedskudt et sejl, får alle en halskæde med et insignie, der afslører hvilken sejl der er fældet. Således for Store Bramsejl der gives til Lanternegasten, der får halskæden med en Lanterne på Insigniet. Ud over fregatkaptajn rangen vandt Lotte Stub og præmien for forårets skytte.

▲ Lotte Stub vandt i maj fregatkaptajn dysten og forårets skyttepræmie i Kalundborg Marineforenings Skyttelav. (Foto: Niels Otto Nielsen)

KERTEMINDE

Mandskabsmangel i Kerteminde Marineforening har gjort, at det på generalforsamlingen i februar 2025 blev besluttet at skrumpe bestyrelsen til tre. Det oplyser Preben Ernst, der selv fik afdelingsformandsposten. Afdelingskasserer er Hardy Holm og Peter Heiden menigt bestyrelsesmedlem. - Selve generalforsamlingen forløb godt, med syv medlemmer på plads og beretning om en god økonomi, siger Preben Ernst.

Skyttelavet:

Kerteminde Marineforenings Skyttelav har efter 55 år mistet deres lokale og skydebane på Kerteminde Skole. – Kerteminde Kommune skal bruge det til Natteravnene, og derfor skulle vi ud. Kommunen har dog betalt alle udgifter forbundet med flytningen til Kerteminde Skytteforening, som vi har meldt os ind i. Skytteforeningen var med det samme med på ideen, og vi har fået en god modtagelse, oplyser Preben Ernst.

KOLDING

Koldingmarineforening.dk

I anledning af 176-årsdagen for slaget i Kolding den 23. april 1849, deltog Frede Juul Jensen og Gustav Schmidt Hansen som repræsentanter for Kolding Marineforening i mindehøjtideligheden i Christiansfeld den 23. april 2025.

Slesvigske Musikkorps fremførte en mindekoncert i Brødremenighedens Kirke/Salshuset. Her deltog en række forsvarsrelaterede organisationer. Blandt deltagerne var også grev Ingolf og grevinde Suzy.

▲ Flagbærer Gustav Schmidt Hansen Kolding Marineforening deltog i paraden den 23. april 2025 i Christiansfeld.

Fra kirken gik deltagerne i procession til fællesgraven i Gudsageren for de 38 soldater, der døde medens de lå på lazaretet i Brødremenighedens Kirke. Mindehøjtideligheden blev afsluttet med frokost og mindetaler på Brødremenighedens Hotel.

Afdelingen var sammen med Kolding Sømandsforening og Kolding Havn også med ind over ved 81-års mindedagen for D-dagen i Normandiet i 1944. Gustav Schmidt Hansen holdt mindetalen. Her fokuserede han på det faktum, at 800 danske søfolk deltog på 29 danske skibe. Heraf var 24 skibe under dansk flag.

En af afdelingens markante medlemmer Poul Klaaborg er død. Poul Klaaborg fik i 2023 75-års emblemet som medlem af Danmarks Marineforening. Kolding Marineforening udtrykker et "Æret være Klaaborgs minde".

KORSØR

korsoermarineforening.dk

KØBENHAVN

kbh-marineforening.dk

Københavns Marineforening bakker fortsat op om Danmarks Veteraner. - Igen i år deltog vi i markeringen af Peacekeepers Day den 23. maj. En ►

▲ Af tekniske årsager var afdelingsformand København Marineforening flaggast for det grønlandske flag/Aappalaartorput under markeringen af Peacekeepers Day på kastelet i København.

▲ Søsterskibene "Samka" og "Caroline S" side om side. "Samka" tjener primært til det daglige brød som udstillingsskib. "Caroline S" har stadig fast kontrakt med fragt af fiskefoder ud af Haderslev til Musholm. (Foto: Jens Weiss.)

dag, hvor vi mindes og ærer alle de missioner, Danmark har deltaget i under både FN og NATO. Det blev en smuk og højtidelig dag på Kastelet. Dagen bød blandt andet på kranselægning ved mindestenen for de Blå Baretter samt parade og ceremoni ved monumentet på Kastelet. Det er en vigtig anledning til at vise vores dybeste taknemmelighed for alle de udsendte. Både dem, der vender hjem, og dem, der har betalt den højeste pris, skriver afdelingsformand Pet Vilstrup. Han oplyser også, at afdelingen over hele maj måned og ind i juni har haft gang i aktivitetsprogrammet. 5. maj: Traditionel kranselægning ved mindestenen for Søværnets faldne 1940–45. Krans lagt af kommandør René Fuglsig og Formand Per Vilstrup. Arrangement i samarbejde med Søværnet. 7. maj: Kongen og Dronningen gik ombord på Kongeskibet DANNEBROG. Søværnets tamburkorps og parade med Danmarks Marineforenings flag dannede en smuk ramme på Elefanten. 8. maj: Afslutning på foredragssæsonen. Det lokale orkester "Stop en Halv" leverede en festlig aften med musik og fællessang i en fyldt Marinestue. 17. maj: Traditionel skydedag med parade, musik og kamp om fregatten. Per Vilstrup gentog triumfen og beholdt titlen som fregatkaptajn. Fællesskabet blev fejret ved efterfølgende frokost. 22. maj: En hyggelig aften i stuen, hvor 20 af medlemmerne havde en fornøjelig aften. 24. maj: København Marineforening blev kåret som én af landets mest fremgangsrigte afdelinger i Danmarks Marineforening med en netto tilgang på 17 nye

medlemmer i 2024.

I juni har den som det fremgår af rubrikken Kommentar stået på to dages ENGAGE festival. Den 15. juni deltog afdelingen med flag, flagbærer og flaggast i gudstjenesten i Holmens Kirke.

KØGE

koege-marineforening.dk

I nærværende note anno maj/juni 2025 havde sætternissen sat forkert navn på Køge Marineforenings i februar nyudnævnte Æresmedlem af afdelingen. Det er Jan Dreyer, der fik tildelt Æresmedlemsskabet i februar. Redaktionen beklager på sætternissens vegne.

Motormissiltorpedobåden P543 HUITFELDT blev i 1978 adopteret af Køge Kommune. På den baggrund råder Køge Marineforening over et navneskilt samt en skibsklokke fra skibet. I skrivende stund planlægger afdelingen kranselægningen den 1. juli 2025 ved mindesmærket over søslagene i Køge Bugt 1677 og 1710. Som det ser ud primo juni, er der mulighed for at tidligere chef P543 HUITFELDT kontreadmiral (P) Uffe Haagen-Olsen deltager i arrangement.

Afdelingen deltog i maj i ceremonien da Køge Maritime Modelbyggerlaug overdrog en 2,57 meter model af orlogsskibet DANNEBROGE til Sjællands Universitetshospital i Køge. Medlemmerne blev i forbindelse med Danmarks Marineforenings 112 år fødselsdag den 30. april 2025 inviteret til gratis sildebord i marinestuen.

Ud over at afdelingens serviceteam har foretaget hovedrengøring i marinehuset har den på det seneste stået på foredrag af Hans Otto Kristensen med titlen "Fra bondedreng til skibssingenør".

Valdemarsdag den 15. juni var Claus Pedersen og Kim-Regin Sustmann flagbærer og flaggast ved markeringen i Boholte Kirke. Ifølge Karen Richardt deltog komtesse Josephine af Rosenborg også i det stemningsfyldte arrangement.

LANGELAND

Primo juni besluttede medlemmerne i Langeland Marineforening at lukke afdelingen. Afdelingen har en for Danmarks Marineforening atypisk oprettelseshistorie. Seks måneder efter oprettelsen af Danmarks Marineforening startede en persongruppe med at tjekke mulighederne for at oprette en marineforening på Langeland. Det skete så i 1914 under navnet Rudkøbing Marineforening. Men uden for Danmarks Marineforening. Afdelingen lukkede i mellemkrigsårene. Blev gendannet i 1943 og nu som en del af den landsdækkende marineforening. Afdelingen lukkede for anden gang i 1969 for så at blive genoprettet i 1978. Med lukningen i juni 2025 er det tredje gang Langeland står uden et samlingspunkt for personer der arbejder med promoveringen og information om Søværnet og dansk søfart all over.

MARSTAL

marstalmarineforening.dk

52 mennesker var mødt op til Marstal Marineforenings årlige sommerfest, hvor den stod på grillet lam og gris. I skrivende stund planlægger bestyrelsen en juli event hvor pensionerede Mærsk folk er inviteret.

MIDDELFART

middelfartmarineforening.dk

MORSØ*morsmarine.dk*

Som det fremgår på tekstsiderne, er Morsø Marineforening en af de fire 100 års jubilarer anno 2025 i Danmarks Marineforening. Bestyrelsen har i den forbindelse planlagt tre jubilæumsevent. Første runde var et velbesøgt og godt tilrettelagt receptionsarrangement lørdag den 21. juni. Efter åbningsdrinks, flaghejsning, formandsvelkomst, medlemsindlæg samt taler ved borgmester Morsø Kommune Hans Ejler Bertelsen og Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm i marinestuen, var der forlægning til et i anledningen opstillet telt på havnepladsen foran Marinehuset. Har blev de omkring 150 gæster budt på fri servering af mad og drikke til ud på eftermiddagen.

Medens receptionen startede kl. 1200, var der allerede kl. 1000 liv omkring jubilæet. Et godt spillede mandskab m/k fra Morsø Garden startede med flag- og fanemarch fra marinehuset og gennem gågadesystemet. I front var Morsø Marineforenings flag samt fanen fra den tidligere Morsø Sømandsforening, der nu er en integreret del af Morsø Marineforening. Tilbagekommet til havnepladsen fremførte de en smuk og velklingende koncert for de efterhånden mange fremmødte gæster. Den musikalske indsats blev belønnet med stor applaus samt efterfølgende invitation til festteltet. Morsø Marineforenings tredelte jubilæums hurlumhej er, ud over omtalte reception, gallamiddag på Café Holmen for medlemmer og inviterede gæster lørdag den 20. september og jubilæums Ulkeaften lørdag den 22. november.

MØEN*moensmarineforening.dk***NAKSKOV***nakskov-marineforening.dk***NIBE***nibe-marineforening.dk***NYBORG***marineforeningennyborg.dk*

I Nyborg startede markeringen af befrielsen den 5. maj 1945 dagen før kl. 1900 med et fælles optog fra Kongens Skibsbro til Torvet. Det oplyser bestyrelsesmedlem Finn Nielsen. Han fortæller også, at marchen havde den lokale Danehofgarde i front efterfulgt af flag og fane fra Nyborg Marineforening og den lokale Garderforening. Arrangementet var et samarbejde med Nyborg Kommune. Nyborg Marineforening og Turistforeningen Visit Nyborg.

Det smukke og højtidelige arrangement på Torvet foran Rådhuset, havde samlet mange deltagere, der ud over taler af borgmester Kenneth Muus og minister for grøn trepart Jeppe Bruus, fik gode musikale oplevelser leveret af MusicalTalentskolen fra Nyborg Kulturskole og Nyborg Marineforenings Kor.

Medens Kenneth Muus i sin tale tog udgangspunkt i en specifik lokal begivenhed, trak Jeppe Bruus paralleller mellem situationen under besættelsen op til den aktuelle situation Danmark og Europa står i nu.

NYKØBING FALSTER*nykfmarineforening.dk*

▲ Det smukke rådhus i Nyborg dannede baggrund for 4. maj eventen på Torvet. (Foto: Carlo Pedersen)

▲ De to sportstrænede medlemmer fra Randers Marineforening er den nykårede fregatkaptajn Preben Krogh til venstre og afdelingsformand Lars Gjettermann. (Foto: John Pedersen)

NYKØBING SJÆLLAND*nyksjmarineforening.dk***NÆSTVED***naestvedmarineforening.dk***ODENSE***odense-marineforening.dk***RANDERS***randersmarineforening.dk*

Den 18. maj havde vi Fregatskydning. Det oplyser John Pedersen. 23 medlemmer var mødt frem og efter i alt 152 skud på ni sejl og et krudtkammer, havde vi fundet vores nye fregatkaptajn: Preben Krogh. Vi fortrak herefter til marinestuen for skafning og efterfølgende præmieoverrækkelser. Som altid en rigtig hyggelig dag, lyder det fra John Pedersen. Sidste tirsdagsåben inden ferien havde 44 medlemmer på plads til forplejning.

Skyttelavet:

Otte aarhusianere og seksten randrusianere fra byernes Marineforeninger mødtes i april til venskabsskydning. Om det var fordi skytterne fra Randers var dobbelt så mange som kollegaerne fra Aarhus vide ikke. ►

Men Randers vandt vandrepokalen. Sonja Kirk var bedste skytte fra Randers. Torben Bruzen var bedste Aarhus skytte. Det hyggelige samvær blev afsluttet i med spisning i marinestuen og overrækkelser af præmier.

RINGKØBING/HVIDE SANDE

rhs-marineforeningen.dk

ROSKILDE

roskildemarineforening.dk

I april og maj har vi haft skaffeaftener med interessante foredrag. Fra værnepligtig til Piratkæmper ved Morten Aadorf samt Idræt som livsfilosofi ved Palle Aagaard. Vores lørdagsfrokoster har trukket næsten fulde huse og onsdagsfrokosterne har fundet et naturligt leje med en fast lille skare. Det fortæller Bente Hein, der også melder, at Roskilde Marineforening ud

▲ Roskilde Marineforening promoverede sig i det blå telt under Havnens Dag i Roskilde (Foto: Gert Allan Larsen)

▲ Navneskilt og maleri af "Kristine Kruse" ophængt i marinestuen i Skagen.

▲ For at lægge pres på de øvrige 69 Marineforeningsafdelinger i Rigsfællesskabet bringer vi dette foto af de tre Fremdriftsskrue plaketter der på nuværende er tildelt Skagen Marineforening. Fra 2010 til 2015 modtog Svendborg Marineforening seks plaketter i streg. (Foto: Niels Arne Hansen)

▲ Svendborg Marineforening deltager aktiv i byens og kommunens forsvarsrelaterede parader og events. (Foto: Kim Møllerup)

over disse vellykkede arrangementer har deltaget i byen Roskildes event. - Således deltog vi med flag i Politihjemmeværnets fejring af 4. maj, først i Roskilde Domkirke, dernæst med en march gennem Roskilde. Vi var også med, da Havnens dag blev afviklet lørdag den 18. maj, som samtidig var vores 109-års fødselsdag. Det blev selvfølgelig fejret med kaffe og kage, til stor tilfredshed hos de mange besøgende. Vi deltog med flaget ved Nato dagen i Kastellet 4. april, højtideligheden ved Mindeankeret i Nyhavn 5. maj og sidst – men ikke mindst, var vi selvfølgelig også med til Sendemandsmødet i Frederikshavn den 23-24. maj, lyder det det Bente Hein.

SKAGEN

skagenmarineforening.dk

Niels Arne Hansen fortæller, at Skagen Marineforening løbende modtager maritime rariteter fra skagboerne. - Af et familiemedlem fra en afdød i familien Kruse har vi fået indleveret et flot gammelt navneskilt med tilhørende maleri af fiskekutteren "Kristine Kruse", der viser hvor navneskiltet har siddet. Et navneskilt som vi naturligvis vil finde plads til i stuen sammen med snart mange andre Skagen navneskilte, lyder det fra afdelingens flittige noteinformant.

SKIVE

skive-marineforening.dk

SKÆLSKØR

www.marineforeningen4230.dk

SVENDBORG

svendborgmarineforening.dk

Medlemmerne i Svendborg Marineforening kan frem til ultimo september 2025 se frem til en række event i regi af afdelingen. Den 10. august afholdes fregatskydning i skyttehuset i Christiansminde. Den 24. august deltager jubilæumstævnet på Holmen. Den 5. september deltager afdelingen i arrangementer omkring Den Nationale Flagdag. Den 21. september har rejseudvalget tur til Mindelunden og Frihedsmuseet i København og endelig starter foredragssæsonen med det første foredrag i Marinestuen den 25. september. Det oplyser Jim, Møllerup.

STEVNS

stevns-marineforening.dk

En af Stevns og Danmarks Marineforenings markante medlemmer Niels Chr. Rasmussen er død i en alder af 82 år. - Niels Chr. Rasmussen var en meget positiv, venlig, respekteret og loyal kammerat, der havde et meget stort engagement i sit virke både som kasserer i Stevns Marineforening og som Distriktformand i distrikt Sydjylland og Øerne. Hans store arbejdsindsats og indsigt i vedtægter og reglementer var betegnet for hans unikke måde at udføre de opgaver han påtog sig, siger afdelingsformand Lars Kristiansen. Medlemmerne i Stevns Marineforening udtrykker et "Æret være hans minde".

SØNDERBORG

soenderborgmarineforening.dk

THYBORØN

Facebook: [thyboronmarineforening](https://www.facebook.com/thyboronmarineforening)

▲ Museet Æ Motorrum i Thyborøn huser såvel en omfattende teknisk udstilling som fælles mødelokaler og marinestue for Thyborøn Marineforening. (Foto: Per Winkel Olesen).

▲ Cateringbesætningen ved Aalborg Marineforenings 108 år stiftelsesfest var fv. Henrik Christensen, Michael Brandi, John Markussen, Lisa Jørgensen, Bente Hansen, Bonnie Belinda Nolsø og Peter Boyes. (Foto: Solveig Teigen)

▲ Fra mindehøjtideligheden i maj på Skæring Hedes Aarhus Marineforenings flagbærer Aksel Godtfred Rasmussen og flaggast Svend Andreas Lund. (Foto: Anders Godtfred Rasmussen.)

En yderst positiv udvikling har ramt Thyborøn Marineforening. Fra hjemløs over midlertidig placering til nu fast marinestue i den spritnye bygning, der ud over marinestuen omfatter en teknisk flot udstilling af skibsmotorer med fokus på fiskefartøjer, blev i juni en kendsgerning. - Vi er i særklasse glad for den hjælpende hånd museet Æ Motorrum har rakt ud til os, siger afdelingsformand Per Winkel Olesen. Han er også glad for, at det for begge parter bliver en win-win situation. - Mange af de rariteter vi råder over, bliver udstillet i Æ Motorrum. Dermed skaber vi, ud over det tekniske element, liv og farver i museumslokalet.

VIBORG

I forbindelse med Royal Run eventen i Viborg oprettede Viborg Marineforening i samarbejde med den lokale veteranforening en veteran café i marinestuen. Ifølge Henning Jensen var det en overmåde stor succes. - Kaffe og morgenbrød stod klar kl. 1030. Herefter blev der løbet de forskellige ruter, inden vi om eftermiddagen bød på grillpølse forplejning. Cafeen sluttede ca. kl. 1800 og var gennem eventen samlingssted for små 50 veteraner og pårørende blandt andet fra Dansk Militær Idrætsforbund veteranafdeling, oplyser Henning Jensen.

VORDINGBORG

vordingborgmarineforening.dk

ÆRØSKØBING

aeroeskoebing-marineforening.dk

De runde opstarts dage er nu også kommet til Ærø. Således kunne bestyrelsen i Ærøskøbing Marineforening markere begivenheden med Åbent Hus den 23. april og efterfølgende den 3. maj 2025 med en festlig frokost for 55 medlemmer og indbudte gæster.

AABENRAA

aabenraa-marineforening.dk

AALBORG

aalborg-marineforening.dk

Aalborg Marineforenings 108 års stiftelsesdag den 27. februar 1917 blev den 3. maj 2025 markeret med fest i Marinehuset. Solveig Teigen og de øvrige 59 medlemmer og ledsagere fik en supraften med spisning, lotteri og dans på dækket.

Også i juni stod den på fest i marinestuen. Årsagen var årets skovtur der bød på grillefest med dans på dækket agter. - I dagens anledning var bestyrelsesmedlem John Markussen udnævnt til DJ og han leverede sprøde toner fra foreningens nye musikanlæg. Konkurrencen om Festligste hovedbeklædning blev vundet af Dorte Elmegaard foran mange andre friske deltagere. Alt i alt en dejlig fest, lyder det fra noteinformanten.

AARHUS

aarhusmarineforening.dk

Afdelingen deltog med mandskab og flag ved kranselægning i maj i mindeanlægget på Skæ-

ring Hede, samt ved mindestenen Sømanden på Aarhus Havn. Det oplyser Søren Holck der også melder om pudsedag i marinestuen den 11. maj. - To medlemmer fra Aarhus Marineforening deltog i sendemandsmødet i Frederikshavn i maj. Det er altid hyggeligt, at mødes med medlemmer fra andre dele af landet og stemningen var da også fantastisk, som altid, lyder det fra Søren Holck. Sangkoret afsluttede sæsonen primo juni. Lørdag den 14. juni, afholdt vi den årlige sommerudflugt. Vi mødtes i marinestuen klokken 0700 til kaffe og rundstykker. Efterfølgende kørte vi til Viborg for optag af dagens guide og tovholder Leif Mortensen. Leif styrede slagets gang meget fint og vi var snart ved Hjarbæk Kro, hvor vi nød en forfriskning. Turen gik derefter til Vilsund Blue, hvor de forædler muslinger. Efter en rundvisning der, kørte bussen os til Morsø Marineforening, hvor der ventede en bedre frokost. Foreningen havde en gave med i form af et våbenskjold, det blev overrakt til formanden Leif Petersen. Efter en del snak og socialt samvær, gik turen atter hjemad over Viborg, hvor vi sagde tak til Leif for hans gode humør. Vi nåede hjem til stuen ved aftenstid igen. Tak til Morsø Marineforening.

Skyttelavet:

Søren Holck fortæller også at afdelingens Skyttelav kører godt og at der kommer stadig nye skytter til. Den daglige leder af skyttelavet Tom Armstrong Pedersen gør det godt, det er meget tilfredsstillende. Den 30. juni var der sæsonafslutning med showskydning og skafning.

Haderslev Marineforening markerer sig i den Sønderjyske Domkirkeby

Haderslev Marineforening har siden stiftelsen i august 1935 haft op og nedture. Således var afdelingen nedlukket en årrække, inden der i start 1970'erne igen kom gang i afdelingen.

I dag er der ingen slinger i valsen omkring afdelingens drift og historiske maritime synliggørelse. Ud over at bestyrelsen, med afdelingsformand Harry Madsen og afgående formand Stig Winther som tovholder, under alle Haderslev Havns række af sommerevents er aktiv i nutiden, har de i marinestuen i Det Maritime Hus lavet en flot søværts minimuseum, det blandt andet omfatter et vægudstillings ophæng, der med udgangspunkt i kaptajnløjtnant Otto Christian Hammers indsats i den 2. Slesvigske Krig indeholder et historisk træskærerarbejde med Haderslev Købstads Byvåben.

Med kaptajnløjtnant Hammers indsats in mente, døbte Søværnet den 23. juni 1948 et fartøj i KRIEGER-klassen, torpedobåden, senere ombygget til patruljefartøj, HAMMER. Skibet blev den 20. maj 1950 adopteret af Haderslev Kommune. I den forbindelse fik besætningen det omtalte byvåben som gave. Via et efterfølgende forløb over navneefterfølgeren, torpedomissilbåden HAMMER, Søværnets Historiske Samling i Korsør og Korsør Marineforening blev klenodiet i 2004 en del af Haderslev Marineforenings museale samling.

ÅBENT HUS

I forbindelse med årets første havneevent den 17. maj 2025 holdt afdelingen åbent hus. Ud over en fortælling om Haderslev- og Danmarks Marineforening, blev der mange gæster vist rundt i Det Maritime Hus efterfulgt af mulighed for køb af maritime effekter fra kræmmerboden suppleret med ringridderpølser og andet gastronomisk forplejning.

▲ Marinestuen, kræmmerboden og ringriddergrillstedet havde under Åbent Hus dagen den 17. maj 2025 mange historisk interesserede samt maritime raritets købelystne og sultne besøgende. Heriblandt flere kommende medlemmer i Haderslev- og Danmarks Marineforening.

▲ Stig Winther (tv.) og søn Rasmus Winther serverede forkogte og efterfølgende grillede ringridderpølser i kilovis til de mange gæster. (Foto: Henning Madsen)